

3 1761 05069718 4

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

100 ÍSLENZKAR MYNDIR

100

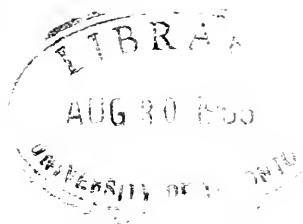
ÍSLENZKAR MYNDIR

VALIÐ HEFUR
PÁLMI HANNESSON
REKTOR

ÚTGEFANDI: ÍSAFOLDARPRENTSMIÐJA H.F.
REYKJAVÍK

DL
314
H36

1003782

ISLAND heitir það. — Eldland væri engu síður réttnefni, því að jarðareldur og jökulís hafa skapað það og mótað í þá mynd, sem það hefur nú.

Það ris úr útsænum í einmana tign eins og stórbrotið tákn þeirrar orku, sem skapar og tortímir, sem vegur upp tindinn og jafnar fjöllin við jörð.

Við svala heiði norðursins rís hún, sögueyjan, ultima Thule. Og þar hefur þjóð búið, örlitil þjóð, oft við þröngan kost. Þar hafa örlög hennar ráðizt í sókn og vörn við völduga náttúru. Samt hefur hún verið þess um komin að skapa þá list ljóðs og sögu, sem orpið hefur ljóma á öll Norðurlönd. Og enn er hún alráðin þess, að leggjast ekki undir höfuð það hlutverk, sem sagan sjálf hefur henni á herðar lagt: að sýna það heimilinum og sanna, að hvorki breiddarstig, höfðatala né herstyrkur ráði úrslitum um það, hvort menningarlífi verði lifað eða ekki, heldur miklu fremur þroski þegnanna, manndómur þeirra og meðvitund um sameiginlegan uppruna, örlög og framtíð.

Í tuttugu ár hefur þjóðin notið hins nýfengna sjálfstæðis síns, tuttugu torveld ár og viðsjárverð. Þó elur hún enn óbifanlega trú á landið, mátt sinn og megin, frið og farsæld þjóðanna, þrátt fyrir allt.

Ísland liggur norðarlega í Atlantshafi, vestur frá Noregi, norðvestur af Bretlandseyjum og sunnan við heimskaupsbaug. Það er um 106,000 km² eð flatarmáli og stærsta eyja í Evrópu, næst eftir Stóra-Bretland.

Strendurnar eru vogskornar mjög að vestan, norðan og austan. Þar verða firðir margir og flóar, en milli þeirra fjöllóttir skagar og nes. Að sunnan eru aftur lágir sandar með sjó og hafnleysur. Helztu firðirnir eru Faxaflói, Breiðafjörður og Ísafjarðardjúp vestan á landinu, en Húnaflói, Skagafjörður og Eyjafjörður norðanlands.

Vestmannaeyjar liggja fyrir suðurströndinni, en Grímsey norðan við landið undir heimsskautsbaug. Annars er fátt um eyjar fyrir landi, nema á fjörðum inni, og skerjagarður enginn.

Mestur hluti landsins er hálendi, hlaðið upp úr blágrýtishraunum og öðru gosbergi. Láglandi allmikið liggur þó upp frá suðurströndinni, en annars eru undirlendi lítil nema fyrir fjarðarbotnum, einkum hinum stærri, og í dölum, sem skerst upp þaðan í hálendið. Miðbik landsins allt er samfelld háslétta, 400—800 m. há, með ávölum hæðum og grunnum daladrögum. Yfir hana rísa jöklarnir bungubreðið og einstök fell, einkum eldfjöll og eldfjallarústir. Frá þessari hásléttu ganga sundurgrafnir fjallgarðar um 1000 m háir fram milli dala og fjarða allt út á yztu annes, þar sem þeir enda í standbjörgum eða þverhniptum hamramúlum. Hæsta fjall landsins er Öræfajökull, 2119 m yfir sæ. Hann er eldfjall með hjálm af sísnævi og falljökla hrynjandi í hlíðum. Þannig eru og flest hinna stærri fjalla.

Ísland er mjög ungt land. Jarðeldar og jökulís hafa skapað það og mótað í þá mynd, sem það hefur nú. Blágrýti er undirstaða landsins og aðalbergtegund. Um mitt landið er það hulið yngri lögum, einkum móbergi, sem er samrýskja sundurlausra gosefna. En austanlands og vestan nær blágrýtið upp að yfirborði, og eru stór svæði einvörðungu úr því gerð. Mjög eru þau ólík móbergshéruðunum að landslagi og svip.

Ísland stendur á neðansjávarhrygg, sem nær frá Skotlandi norðvestur yfir Atlantshaf. Talið er, að hann sé leifar horfins lands, sem áður fyrr tengdi saman Evrópu og Ameríku og hlóðst upp við gífurleg blágrýtisgos í þann mund, er Alpafjöllin urðu til. Síðan hættu gosin, og landið seig í sæ nema nokkrar eyjar, sem enn standa upp úr, og eru blágrýtishéruðin á Íslandi þeirra mest. Af steingervingum, sem fundizt hafa í blágrýtinu, má marka það, að í fyrstu hafi loftslag verið viðlíka hlýtt og nú er í sunnanverðu Frakklandi og gróðurinn eftir því. Síðan kólnaði hægt og hægt, unz ísaldarjökullinn hvelfdist yfir landið og þrýsti því niður, svo að sær gekk yfir láglandi. Jafnframt slokknaði lífið út að mestu. En undir jöklunum hófust eldgos að nýju, sem hlóðu upp móbergslögin og steypu saman í eitt blágrýtisbrot hins horfna lands. — Svo hlýnaði aftur, og jökullinn hopaði upp á hálendin. Landið hóf sig hægt úr sævi og stóð eftir ungt og ósnortið, unz það varð numið nýjum gróðri.

Og enn stendur hér barátta elds og ísa. Þetta land er leikvangur hinna andstæðu afla, sem jörðina skapa. Hvergi í veröldinni er viðureign þeirra jafn augljós og stórbrotin eins og hér.

Jöklar ísaldarinnar eru ekki hornir enn með öllu. Á hálendisbungum þeim, sem rísa yfir meginhásléttuna, hvíla miklir fannaflákar með ísgræna skriðjökla á alla vegu. Þeir eru 1400—2000 m að hæð og drottna því yfir öllu útsýni, hvítir og fagurhvelfdir. Mestur þeirra er Vatnajökull, stærsti jökull Evrópu. Hann liggur austan til á hálendinu, upp frá suðurströndinni. Í dalabotnum og einstökum háfjöllum eru fannir og jökultungur eins og jöklar Alpafjallanna.

Ár eru margar og sumar vatnsmiklar. Flestar hinna stærri falla undan jöklunum og eru mórauðar af jökulleir. Hinar eru blátærar, sem skapast úr lindum. Stærsta áin og lengsta er Þjórsá. Þar sem árnar falla fram af hálendinu, verða í þeim fossar miklir og fagrir. Merkastir þeirra eru Dettifoss og Goðafoss á Norðurlandi, en Gullfoss og Skógarfoss sunnanlands. Vatnsorka landsins er geysimikil, og er nú tekið að nytja hana nokkuð.

Stöðuvötn eru mörg, en flest fremur lítil, og eru sum í eldgígum eða hraunum. Kunnust eru Þingvallavatn og Mývatn.

Silungur er í flestum vötnum og laxgengd mikil í árnar, svo að stangaveiði er hvergi eins mikil í Evrópu.

Ísland er mesta jarðeldaland í heiminum. Frá því ísöld lauk, hefur gosið á nálægt 150 stöðum, en síðan landið byggðist, eru skýrslur til um rúmlega 100 gos, og vantar þó vafalaust mörg, því að á þeim tíma, sem liðin er af þessari öld, hefur eldur verið uppi 10 sinnum, svo að kunnugt sé. Sum gosin hafa verið næsta stórkostleg, svo að aska hefur borizt alla leið til meginlands Evrópu og glóandi hraunflóð fossað yfir landið. Öll eru eldfjöllin á móbergssvæðinu og því framhald af jarðeldum jökultímans. Frægast þeirra er Hekla (1447 m). Hún ris upp frá byggð á Suðurlandi og hefur gosið um 20 sinnum, síðan sögur hefjast, og gert ærinn usla, enda var því trúað úti um lönd, að í henni væri kvalastaður fordæmdra. Undir jöklunum eru eldstöðvar víða, t. d. vestanvert í Vatnajökli. Þegar þar gýs, bráðnar jökullinn, og geigvænleg flóð velta fram yfir láglendin, vatnsmeiri en Amazonfljót, og bera með sér ógrynni af ís. Það nefna menn jökulhlaup. — Mesta eldgos, sem sögur fara af á Íslandi, varð árið 1783 á hálendinu suðvestur frá Vatnajökli. Það stóð í 7 mánuði samfleytt og kom úr meira en 100 gígum, sem liggja í beinni röð á 36 km langri sprungu. Brauzt þá upp úr jörðu meira hraun en dæmi eru til annars staðar í veröldinni. Askan barst upp í háloftin, og gætti hennar alla leið til Afríku, Ameríku og Austur-Síberíu, en í Skotlandi varð öskufall svo mikið, að akrar spilltust. Þetta gos olli þjóðarböli á Íslandi. Askan huldi allt landið, og fylgdu henni eittraðar lofttegundir, sem drápu gróður, en felldu fén- að og menn. Fórust þá um 70% af öllu kvikfé á landinu, og nálægt 20% af þjóðinni dó úr hungri og eiturstum. — Mörg önnur gos ollu áður fyrr misæri og manndaða, þó að þetta væri verst.

Hraun eru mörg og stór á landinu, einkum í óbyggðum. Mest þeirra og merkast er Ódáðahraun norðan við Vatnajökul. Það er stærsti hraunfláki á jörðunni og hefur runnið frá mörgum eldstöðvum, meðal annars hinum furðulega gígdal, Öskju í Dyngjufjöllum, sem gaus árið 1875 geigvænlegu sprengigosi.

Jarðskjálftar eru tíðir, einkum á tilteknum svæðum sunnanlands og norðan, og stafa þeir ýmist af eldsumbrotum eða röskun jarðlaga. Oft hafa þeir orðið harla stórfelldir og valdið miklu tjóni í landskjálftahéruðunum.

Heitar uppsprettur: laugar, hverir og jarðgufur, eru víðsvegar um landið allt, jafnvel í vötnum og sæ eða undir jöklum. Venjulega eru þær margar saman á sprungum, og vellur sjóðheitt vatnið jafnt og þétt upp um glufur og göt, eða það þeytist öðru hverju hátt í loft með buldri og hvæsandi hvin. Brennisteinshverir eru aðeins á jarðeldasvæðinu. Í þeim eru sýrur, sem éta sundur jarðveg og berg í gul-leita leðju. Ölkeldur eru á nokkrum stöðum, einkum vestanlands.

Frægastur allra hvera er Stóri-Geysir í Haukadal, svo að af honum hafa allir goshverir annars staðar um heim hlotið nafn. Hann gýs nú 50—70 m, og standa hin stærri gos allt að 20 mínútum. Þau eru ógleymanleg öllum, er séð hafa.

Jarðhitinn er geysileg orkulind, engu minni en vatnsaflíð. Nokkuð er hann hagnýttur við jarðrækt og til upphitunar húsa, og er nú í ráði, að hita Reykjavík alla upp með laugavatni. Talið er, að í hveralofiti og hveraleir séu læknisdómar, en lítið hafa þeir verið notaðir enn.

Á Íslandi er úthafsveðrátta og í kaldara lagi, eins og vænta má. Miklu er þó

hlýrra en ætla mætti eftir hnattstöðu, einkum á veturna, og veldur því Golfstraumurinn, sem leikur um landið. Hinir köldu straumar íshafsins leggjast þó oft nálægt Norðurlandi á vorin og geta rekið þangað hafis, svo að hafnbönn verða um sinn. Fylgja því venjulega þokuveður og þræsingar.

Loftvægislægðir reika oft nálægt landinu á leið sinni austur um Atlantshaf, og ráðast verður mjög eftir því, hvort þær fara sunnan við landið eða norðan. Ef þær verða norðan við landið, fylgir sunnanátt og hlýviðri með rigningu á Suðurlandi, en þurrum þeyvindi norðanlands. Þegar þær fara sunnan um landið, eru aftur súldir tíðar á Norðurlandi, en bjartviðri sunnanlands. Veður er því sjaldan eins um allt landið, og skiptir hálendið. Á Suðurlandi er hiti jafnmestur, en stillur meiri norðanlands og hreinviðri, einkum inn til dala. Fremur er þó umhleyppingasamt, og skipast veður skjótt, en loftið er tært, útsýnið fagurt og fjöllin blá. Á hálendinu er loftslag líkt og í heimsskaualöndunum.

Úrkoma er allmikil á Suðurlandi (ca. 1300 mm), en miklu minni norðanlands 3—400 mm). Mest er úrfelli á haust og vetur með hafátt, einkum sunnanlands, er hlýtt og rakt loftið frá Atlantshafinu sogast upp yfir fannabreiður hálendisins, og er Vatnajökull talinn mesta úrkomusvæði í Evrópu.

Yfirleitt eru sumrin svöl. Í Reykjavík er meðalhiti júlímánaðar 10,9° C., en 10,4° á Akureyri. Aftur er veturinn frostmildur mjög, en nokkuð áfellasamur, og er meðalhiti janúarmánaðar —1,2° C. í Reykjavík, en —3,2° á Akureyri. Janúar er þannig jafnheitur í Reykjavík, New York og Belgrad. Helzt snjór því sjaldan lengi á láglendum, en til fjalla eru snjóalög mikil og skilyrði góð til vetraríþróttar.

Jarðvegur er frjósamur á Íslandi, eins og í öðrum eldfjallalöndum. Aftur er veðráttan óhagstæð fyrir gróður og dýralíf. Veldur það mestu, hve vetur eru hlýir eða, réttara sagt, að þá koma oft þíðviðriskafnar langir, svo að spretta hefst, en síðan frost og harðviðri, sem drepa gróðurnálina. Á láglendum er vallgróður mikill og víðlendar mýrar, en lyng og blómstöð í brekkum og hliðum dala. Kveður þar mest að norrænum plöntum og fjalljurtum, og er gróðurinn furðu fjölskrúðugur, þegar þess er gætt, hve skammt er síðan ísöld lauk og langt til næstu landa. Hafa flestar plönturnar komið frá Skandinavíu og Bretlandseyjum, en fáeinar frá Ameríku. Þegar menn komu fyrst til landsins, var þar skógur „milli fjalls og fjöru“, en síðan hefur hann eyðzt mjög fyrir ágang sauðfjár og eldiviðarhögg. Enn eru þó eftir allstór skóglendi, gróin ilmbjörk og víðikjarri, einkum í hinum afskekktari byggðum. — Á hálendinu er gróður lítill nema í daladrögum að ám, og eru þar sumarhagar búfjár. Annars staðar má kalla öræfi: eldhraun og eyðisanda, jökla og nakin fjöll.

Dýralíf er fáskrúðugt á landi, en fjölbreytt mjög í sjó. Villidýr eru engin, eins og vænta má, nema fjallrefur og hreindýr, sem flutt voru til landsins á 18. öld og hafast við á hálendinu. Aftur er fuglamergð mikil, einkum á sumrin, og kveður mest að vaðfuglum ýmsum og sundfuglum. Rjúpur eru algengar, og eru þær skotnar á haustin. Á þeim lifir valurinn, hinn víðkunni ránfugl, sem áður fyrr var fluttur út í veiðigarða höfðingja og þótti gersemi. Álftrir og gæsir verpa víða, einkum á hálendinu. Flestir fuglar eru friðaðir. Þeir eru því spakir og til hinnar mestu þrýði.

Í sjónum iðar allt af lífi. Selir sveima fyrir landi, og geysilegur grúi sundfugla verpur hvarvetna við ströndina í björgum og á eyjum. Merkastur þeirra er æðarfuglinn, stór önd, sem gefur af sér hinn alþekkta æðardún. En á grunnunum kringum landið, hinni sokknu strönd, er fiskisæld meiri en annars staðar í Atlantshafi.

Ísland er fullvalda rfki með þingbundinni konungsstjórn og í persónusambandi við Danmörku. Her er enginn, og hefur landið lýst yfir ævarandi hlutleysi. Þjóðkirkjan er evangelísk-lútersk, eins og annars staðar um Norðurlönd. Þjóðþingið, Alþingi, er elzta löggjafarstofnun í Evrópu. Skipa það 49 fulltrúar, þjóðkjörnir allir. Kosningarétt og kjörgengi öðlast menn við 21 árs aldur. Mynt landsins er króna, og er hún verðfest þannig, að 26.25 krónur jafngilda einu sterlingspundi.

Íslendingar eru skandinavísk þjóð, lítið eitt blönduð Keltum. Kennir þess þó lítt eða ekki við ytri sýn, en ef til vill nokkuð í skapferli og gáfnaferi. Þeir eru ljósir á hár og hörund, hávaxnir og bláeygðir flestir, einrænir nokkuð í lund, þóttalegir og seinir til við ókunnuga, en þó gestrisnir og kallaðir sjálfstæðir í hugsun, hneigðir mjög til heimspeki og skáldskapar og sveitardráttarmenn miklir um stjórnmál. Þeir eru yngsta þjóð í Evrópu og ein hin minnsta, aðeins um 120.000, en fjölgar ört, því að barnadauði er minni en í flestum löndum öðrum. — Á ofanverðri 19. öld fluttust allmargir Íslendingar til Ameríku, einkum Kanada, en þó einnig til Bandaríkjana. Hvarvetna þar vestra eru þeir í miklu álitu, og flestir hafa þeir haldið órofa tryggð og tengslum við ættland sitt.

Íslensk tunga er elzta bókmal á Norðurlöndum, og var tekið að rita hana fyrir 8 öldum fullum. Hefur hún því haldizt hrein að kalla og óbreytt frá þeim tíma, er ein tunga var töluð um öll Norðurlönd. Mállýzkur eru engar, og valda því bókmenntirnar mest.

Frá öndverðu hafa Íslendingar þótt námfúsir og fróðleiksgjarnir, enda hafa þeir átt margt merkra fræðimanna, einkum á sviði sagnfræði og málvísinda. Alþýðumenntun er á háu stigi og bókhnegð miklu meiri en með öðrum þjóðum. Bókaútgáfa og blaða er geysimikil eftir fólksfjölda og þó mikið flutt inn, því að mjög margir lesa erlend mál, eitt eða fleiri, og í bókaskápum bænda má finna úrvalsrit heimsbókmenntanna á frummálunum. Börn eru skólaskyld frá 7—14 ára og barnaskólar hvarvetna í sveitum og við sjó, en æðri skólar og sérskólar í kaupstöðum, einkum Reykjavík. Þar er og háskóli, en allmargir námsmenn leita þó frama með öðrum þjóðum. Í sveitunum er sérstök tegund alþýðuskóla, sem reynt hefur verið að sníða við þarfir almennings. Þar er mest áherzla lögð á tungu þjóðarinnar, sögu og íþróttir. Öll kennsla í opinberum skólum er ókeypis veitt. Í Reykjavík er sterk útvarpsstöð (100 kw) og endurvarpsstöð á Austurlandi, hvorttveggja opinber eign.

Skáldskapur er og hefur jafnan verið eftirlæti Íslendinga, og er talið, að flestir fulltíða menn geti komið saman kviðlingi. Tungan er tamin mjög við ljóðagerð, enda hefur hún lengst af verið hinn eini efniviður, sem listahnegð þjóðarinnar hefur átt kost á. Undanfarna áratugi hafa þó aðrar listir eflzt mjög, svo og náttúruvísindi.

Ísland er stórt, en þjóðin fámenn, svo að nærri lætur, að 1 ferkílómetri lands komi á hvern íbúa. Byggðin er mest með ströndum fram og í dölum og láglandum upp þaðan, en hálendið er óbyggð að mestu og óbyggilegt. Strjálbýlt er í sveitum og landrymi mikið. Standa bæirnir einir sér, en ekki í þorpum. Við sjóinn eru aftur fiskiþorp mörg, kaupsún og bæir. Reykjavík er þeirra mest, 37.000 íbúar. Hún stendur við Faxaflóa og er höfuðborg landsins. Þar er miðstöð útgerðar og verzlunar. Mest hefur bærinn byggzt á síðustu áratugum og ber þess glögg merki, en svo undarlega ber við, að hann reis á þeim stað, þar sem hinn fyrsti landnámsmaður festi byggð. Akureyri við Eyjafjörð er helzti bær norðanlands, og þykir þar hlýlegt og frítt. Litlu utar liggur Siglufjörður, mesti síldveiðabær og síldariðnaðar á landinu.

Fram að síðustu aldamótum lifðu langflestir Íslendingar á landbúnaði. Síðan hafa aðrir atvinnuvegir þróast mjög, einkum fiskveiðar, og dregið til sín vinnu-afl, svo að fólki hefur fækkað í sveitum, en bæirnir eflzt. Korn þrífst ekki til mann-eldis, og er því kvikfjárrækt stunduð, enda eru landkostir góðir. Mest er af sauðfé, hrossum og nautgripum, og eru afurðirnar: mjólk, ostar, smjör, kjöt, ull og skinn, seldar á innlendum og erlendum markaði. Grænmetisframleiðsla er allmikil, einkum jarðepla, og fer mjög í vört. Við hinar heitu uppsprettur hafa risið upp mörg gróðurhús hin síðari ár, þar sem ræktaðar eru ýmsar suðrænar blómplöntur og nytjajurtir, svo sem tómatar, enda eru skilyrðin ákjósanleg.

Umhverfis landið er fiskgengd geysimikil, og sækja þangað veiðiflotar margra þjóða. Íslendingar eiga þar hægasta aðstöðu, enda leita þeir fast eftir og eru fjórða mesta fiskveiðaðjóð Evrópu, þó að fimmti hluti landsmanna aðeins stundi sjávarútveg. Mest er veitt af þorski, síld og flatfiskum. Þessir fiskar hrygna við suðvesturströnd landsins síðari hluta vetrar, og eru þá þorskveiðarnar mestar, en síldveiði á sumrin fyrir Norðurlandi. Fiskveiðarnar eru reknar með fullkomnustu tækjum. Tilkostnaður er að vísu mikill, en þó eru þær mjög ábatasamur atvinnu-vegur, ef vel árar. Aflinn er að mestu fluttur út.

Iðnaður er nokkur í landinu, einkum fiskiðnaður ýmiskonar, og fer hann mjög í vöxt, enda eru skilyrðin góð og orkulindir landsins óþrjótandi að kalla.

Námugróftur er enginn, og lítið um málma eða önnur verðmæt efni í jörðu, svo að kunnugt sé eða tiltækilegt þyki að vinna að svo komnu.

Verzlun er mjög mikil eftir fólksfjölda bæði innan lands og við önnur lönd, því að margt skortir í landinu og framleiðslan fremur einhæf. Þannig verður að flytja inn kornmat allan, iðnaðar- og nýlenduvörur, svo og kol, salt, olíu og hverskonar vélar. En út eru fluttar fiskiafurðir ýmsar og landbúnaðar, svo sem fiskur, frystur og saltaður, síld, lýsi, fiskmjöl og ennfremur kjöt, ull, smjör, ostar, skinn og æðardúnn. Árin 1936 og '37 nam innflutningur að meðaltali 48,2 millj. króna, en útflutningur 54,3 millj. kr., og er því útflutningsverzlunin hlutfallslega meiri en með nokkurri þjóð annarri í Evrópu. Fram á síðustu ár var fiskurinn fluttur mest til Miðjarðarhafslandanna, Ítalíu og Spánar, en nú er sá markaður að litlu orðinn, og yfirleitt hafa þeir fjótrar hátolla og jafnvirðiskaupa, sem um sinn hafa verið felldir að milliríkjaverzlun, komið illa við Íslendinga.

Eins og vænta má, eru samgöngur erfiðar á Íslandi, bæði á landi og sjó. Járnbrautir eru þar engar og verða varla lagðar. Aftur eru akvegir tæplega 5000 km samanlagt. Liggja þeir um flestar byggðir og tengja þær saman yfir heiðar og fjallaskörð. Akfærir vegir eru og teknir að teygjast upp á meginhálandið. Bílar eru aðalsamgöngutæki á landi og hafa þar komið í hesta stað. Fastar áætlunarferðir eru á öllum helztu leiðum, en á hálandinu og þar, sem veganetið þrýtur, verður enn að hafa hesta til reiðar og áburðar. Á vetrum lokast fjallvegir mjög af snjóum.

Farþegaskip ganga reglulega af Íslandi til Englands, Danmerkur, Noregs og Þýskalands, en strandferðir eru strjálar nema milli Reykjavíkur og Akureyrar. Flugvélar eru að færast í tísku. Símalínur liggja um landið allt og sásími til útlanda. Þráðlaust talsamband er og við önnur lönd.

Í fornum heimildum grískum er getið um landið Thule, sem liggir norður frá Skotlandi, og mun þar átt við Ísland. Um miðja 9. öld fundu norrænir víkingar

landið. Voru þar þá ekki aðrir menn fyrir en fáeinir írskir einsetumunkar, er höfðu sig brátt á braut. Laust eftir 870 tókst byggð norrænna manna á landinu, og eiga Íslendingar rit, einstakt í sinni röð, þar sem skýrt er frá því, hversu landið byggðist og hvaðan. Í þennan mund voru viðsjár miklar með höfðingjum í Noregi, er Haraldur konungur hárfagri braut undir sig landið og gerðist einvaldur. Létu þá margir ríkir menn og ágætir óðul sín og hrukku undan ofríki konungs heldur en ganga honum á hönd. Héldu þeir flestir til Íslands, sem þá var ónumið og kostasælt, er náttúran hafði notið friðar frá því í árdaga. Byggðist landið á skömmum tíma, og komu landnámsmenn flestir beint frá Noregi, en aðrir frá Bretlands-eyjum, og meðal þeirra var nokkuð af Keltum, frjálsum eða herteknum. Þetta einráða víkingakyn festi hér byggð, gerðist bændapjóð og skóp sér sögu og menning.

Árið 930 stofnuðu landsmenn réttarríki: höfðingjaveldi með lýðræðisbrag. Alþingi kom saman á hverju sumri að Þingvöllum við Öxará og hafði löggjafarvald allt og dómssvald. Árið 986 fann Eiríkur rauði Grænland, er síðan byggðist frá Íslandi. Árið 1000 var rómversk-kaþólsk trú tekin í lög á Alþingi í stað heiðins dóms, er áður var. Sama ár fann Leifur Eiríksson hinn heppni Ameríku, er hann nefndi Vínland. Hann var fæddur á Íslandi og maður kristinn.

Á þessum tímahvörfum var róstusamt í landinu, og gerðust þá atburðir þeir, sem eru uppistaða Íslendinga sagna. Síðar komst friður á og hagsæld með þjóðinni. Um 1100 var tekið að rita á bókfell lög landsins og sögu, en síðan önnur efni. Beittust höfðingjar fyrir nýmæli þessu, og var því ritað á íslenzku en ekki latínu, sem þá var bókmál lærðra manna. Um 1200 hófst langvinnur innanlandsófriður, sem lauk með því, að hinum forna bændaaðli blæddi til ólífs, og landið komst undir Noregskonunga, með sérstökum samningi, árið 1264, en síðar, ásamt Noregi, undir Danakonunga. Á þessari öld upplausnar og langvinnra vígaferla skapaði þjóðin þær bókmenntir, sem hvergi eiga sinn líka og síðan hafa orpið ljóma um Ísland, svo að það er oft nefnt sögueyjan. Þá voru sögurnar ritaðar, Eddur báðar og hverskonar fræði önnur. Kunnastur allra rithöfunda þessa tíma er Snorri Sturluson. Hann var völdugur höfðingi og bjó að Reykholti í Borgarfirði.

Þegar frelsinu var farið, féll drungi yfir þjóðina, og urðu miklar breytingar á högum hennar. Útflutningur hófst á fiski til Hansakaupmanna. Safnaðist þá auður á hendur einstakra manna og ætta, öllu meira en áður hafði verið, og fólkið dróst úr sveitum til sjávar. Kirkjan efldist mjög, og hið erlenda vald færðist í aukana æ því meir, sem lengur leið. — Árið 1550 komst siðabótin á, ekki með lögum, heldur fullkomnu ofbeldi af hendi konungs, eftir það, að landsmenn höfðu risið upp til varnar rétti sínum og trú. Síðan gerðist konungur einvaldur. Svartnætti ofstækis seig yfir landið, og verzlunin var felld í fjötra, svo að þjóðin varð öll að ánauðugri undirstétt. Þannig liðu langir tímar við erlenda áþján, hallæri, hungur og drepsottir, unz þjóðin var örsnauð og að dauða komin eftir hið ægilega eldgos árið 1783, sem áður getur. En hversu lágt sem hún laut, lagði hún þó aldrei fyrir óðal andleg störf né rauf tryggðir við sögu og geymd. Það var eðli hennar, veikleiki og styrkur. Og með bókmenntunum fornu var því sæði sáð, sem sjálfstæði Íslands spratt upp af að nýju.

Eftir aldamótin 1800 tók að rofa til. Afkoma manna batnaði smátt og smátt, og bókmenntirnar blómguðust á ný. Hófst nú löng barátta fyrir auknum rétti og menningu. Margir áttu þar hlut að. Þó varð einn öllum giftudrýgstur. Það var Jón

Sigurðsson, mikilvirkur vísindamaður um sagnfræði, en um leið stórbrotinn stjórnmálamaður — og maður. Árið 1874 fékk þjóðin stjórnarskrá og Alþingi löggjafarvald, en 1. desember 1918 varð Ísland sjálfstætt ríki, ekki við hið græna borð í Versölum, heldur eftir vinsamlega samninga við frændþjóðina, Dani, á þann hátt, sem norrænar þjóðir skipa deilumálum sínum.

Sjálfstæðisbaráttan bergmálaði um Ísland allt og vakti þjóðina af þungum dvala liðinna tíma. Öll andleg viðleitni óx og dafnaði, bókmenntirnar fyrst, en síðan listir og fræðistörf. Þegar frelsið var fengið, losnaði mikil orka, sem áður var einbeitt að baráttunni út á við, og þá hófst að fullu tími hinna verklegu umbóta, sú hin nýja söguöld, sem enn stendur yfir.

Hin mikla atvinnubylting 19. aldarinnar barst seint til Íslands, því að þjóðin var lengi að ná sér eftir eymd fyrri alda. Allt fram um 1900 voru framleiðslu-hættir með svipuðu sniði og verið hafði frá öndverðu, bæði til lands og sjávar. Og gamlir menn muna þá tíð, að vagn var tæplega til í landinu, en allt varð að fara að flytja á hestum. En laust eftir aldamótin hófst öld iðnaðar og véla, og tók hún fyrst til fiskveiðanna. Síðan má kalla, að landið hafi verið numið að nýju og atvinnuvegirnir færzt í nútímahorf. Togarar og mótorbátar voru keyptir og fiskinum ausið upp af ótæmandi auðlegð hafsins. Á þann hátt skapaðist fjármagn og gjaldeyrir til margháttaðra umbóta og almennrar viðreisnar. Hafnir hafa verið gerðar, vitar reistir og verzlunarflota komið upp. Símasambandi hefur verið komið á innanlands og við útlönd, svo að senda má skeyti eða tala hvert á land eða lönd, sem vera skal. Vegir hafa verið lagðir, vatnsföll brúuð, bílar fluttir inn þúsundum saman, og nú síðast flugvélar. Á sviði landbúnaðar hafa einnig orðið geysimiklar framfarir um ræktun og tækni. Ógrynni fjár hefur verið varið til bygginga og fjöldi skóla verið reistur, bæði í sveitum og sjávarplássum. Loks hefur iðnaður þróast mjög hin síðari ár, verksmiðjur risið upp og virkjun hafizt á vatnsafl og hveraorku, en þar er á svo miklu að taka, að langmest er ónotað enn.

Allar þessar framkvæmdir, öll hin sýnilegu tákn hinnar ytri menningar í landinu, hefur ein kynslóð eða tvær orðið að skapa. Þessi öra þróun hefur vitanlega valdið röskun á þjóðfélaginu. Nýjar stéttir hafa risið upp með nýjum viðhorfum og vandamálum. Gömul verðmæti hafa glatazt og önnur komið í þeirra stað, ekki öll jafn æskileg. Samt er áfram sótt og hvarvetna reynt að brúa bilið milli auðlinda landsins og þarfa þjóðarinnar, eftir því sem fjárhagurinn framast leyfir, því að þrátt fyrir það, sem áunnizt hefur, er margt ógert enn og ærin verkefni, hvert sem lítið er. En þó að menn greini á um margt og deilt sé fast, eru allir Íslendingar einhuga um þetta: að frelsið sé lykill að farsæld og menningu þjóðarinnar.

Ísland liggur utan við alfaraleið, — langt frá hinum troðnu brautum Bædeker's. Fáir þekkja það, — og nafnið hræðir. Ferðamenn hafa því ekki uppgötvað það enn nema að litlu leyti, enda hefur fegurð þess lítt verið haldið upp um stræti og gatnamót. — En þangað beygist krókur, sem verða vill, og undanfarin ár hefur ferðamönnum fjölgað mjög, svo að auðsætt er, að ekki muni tjá að stemma þann straum, þó að hitt sé óreynt enn, hver auðna fylgir fyrir þjóð og land.

Þess verður þó að geta, að þeir, sem sækjast eftir ysmiklu skemmtanalífi eða setja þægindi líkamans efst á baug, eiga lítið erindi til Íslands enn sem komið er, því að þjóðin hefur um sinn átt við öðru meira að snúast en því að reisa gistihús

með þeim íburði, sem mestur gerist, og temja sér þá stimamýkt, sem lífsþreyttir heimsborgarar mega ekki án vera. En hinum sönnu ferðamönnum, sem leita nýrra sjónarsviða og unna ósnortinni náttúru, hreinu lofti, friðsæld og frelsi, — öllum þeim hefur Ísland mikið að bjóða. Veiðimannsins bíða þar beztu stangarár í Evrópu, ísbláar elfur, þar sem silfursindrandi laxinn byltir sér í strengjum og fossaföllum. Fjallgöngumaðurinn finnur þar flugháa tinda með endalaus útsýni yfir blámerluð fjöll og fannhvíta jökla. Og þar, uppi í sísnævi hálendisins, á skíðamaðurinn sitt ónumda framtíðarland undir blikandi sól og bragandi norðurljósum.

Víðförulir menn, sem hvorttveggja þekkja, hafa látið þá skoðun í ljós, að Íslandi svipi í ýmsu til Nýja-Sjálands. Vera má, að svo sé, því að bæði löndin eru úthafseyjar með stórbrotinni eldfjallanáttúru. En hitt er þó víst, að Ísland er um flesta hluti ólíkt öðrum löndum, að minnsta kosti í Evrópu. Það er heimur fyrir sig, furðuleg veröld elds og ísa, skins og skúra, skugga og ljóss. Höfuðeinkenni þess eru geysilegar andstæður, sem gætir hvarvetna í landslagi, veðráttu og litbrigðum, en eru þó rammlega felldar saman í eina örlögbundna heild, brigðula drápu blárna og hvítu fjalla.

Mörgum þykir landið þóttalegt og kalt við fyrstu sýn. Þeir undrast berangrið, blámann, hraunin og sakna skóganna í heimahögum sínum. En Ísland verður ekki séð í einni svipan, og þarf raunar nokkurn tíma til að geta notið þess eins og annars, sem völdugt er og óvenjulegt. En smám saman lærist litróf hins langa, norræna dags, sem breytist með hverri eykt frá bláfjölluðum morgni fram á rauða nótt, — hin furðulegu ljósbrigði, sem gæða landið dularfullu lífi, móta svip þess, sætta andstæður þess og stuðla hina endalaus margbreytni saman í stórfenglega heild. Hægt og hægt lyftist hulan af leyndardómum hinnar dauðu náttúru, unz menn skilja, að hún á sín eigin rök: upphaf, þróun og endalok, því að hvarvetna um landið getur að líta starf þeirra stórlátu afla, sem skapað hafa jörðina og umskapa hana enn. Og þá skilst einnig það, að hraunin eru skógar hinna bláu fjalla, annarlegur risagróður, sem blómgastr aðeins einu sinni og stirðnar svo í stein.

En hversu sem hin fyrstu kynni takast, fer jafnan á einn veg um það, að þeir, sem koma til Íslands, láta heillast af náttúru þess og gleyma því ekki síðan.

Ætla mætti, að á Íslandi væri að finna margvíslegar leifar horfinna tíma. Þessu er þó annan veg farið. Engar rústir rísa þar við ský, og flest mannvirki fyrri alda eru löngu eydd og grasi gróin eins og kuml þeirra kynslóða, sem þá byggðu landið. Þó hafa þær reist sér minnisvarða, sem standa mun svo lengi sem íslenskt tunga er töluð. En hann er ekki höggvinn í berg, heldur geymdur í minnum og menningu þjóðarinnar, meitlaður fast í form ljóða og sögu. Og því mun hann standast tímans tönn, þó að marmarinn molni og granítið grotni í sand.

Bókmenntirnar fornu eru dýrmætasta eign Íslendinga, næst eftir landið sjálft, og hin stórbrotnasta list, sem norrænn andi hefur skapað og miðlað menningu hins hvíta kyns. Handrit þeirra verða ekki metin til fjár, og veldur því ekki efnið eitt, heldur og handbragð þeirra, sem festu þau á bókfellið. Og öll eru þau leikin höndum liðinna kynslóða og orpin áfalli tímans, sem gefur hinum gulnuðu blöðum kynlegt aðdráttarafl.

En leiksvið sagnanna er landið sjálft, og hvarvetna þar getur að líta staði, sem atburðir þeirra eru tengdir við. Og þegar þangað kemur, er sem aldirnar hverfi og hið liðna öðlist líf. Að vísu eru allir hörgar hrundir og hof hins forna siðar jöfnuð

við jörð, en landið ber enn hinn sama svip og áður, er hin undarlegu örlög réðust, sem sögurnar segja frá.

Í Haukadal á Vesturlandi sér enn fyrir vallgrónum tættum á Eiríksstöðum, þar sem Leifur hinn heppni fæddist og ólst upp fyrst framan af. Á rennur eftir dalnum út í vatn, sem verður nokkru neðar. Þar er gott að sigla litlum bátum og barnaskipum. En heiman frá bænum sjást fjöll blána langt við vestur yfir eyjar og nes. Og þegar haustþokur sigu á Haukadal og eldar brunnu á arni, hefur verið eggjandi útsæknum huga að hlýða á frásagnir farmanna um löndin, sem liggja bak við hafið. Lengi býr að fyrstu gerð, segir hið fornkveðna, og aðeins á þessum stað er unnt að skilja til hlítar sögu Leifs og þau rök, sem réðu skipi hans heilu til hlunns við strönd hinnar ókunnu álfu í vestri. Sama máli gegnir um þá Bjarna Herjólfsson og Þorfinn Karlsefni. Og þannig mætti lengi telja, því að á Íslandi ilmar jörðin af sögu.

Myndir þær, sem birtast í þessari bók, eiga að lýsa Íslandi og Íslendingum. Þær eiga að veita vitneskju um það, hvernig þjóðin, yngsta þjóð Evrópu og ein hin allra minnsta, hefur komið sér við í landi sínu og lifir þar nú, er hún hefur notið hins endurfengna fullveldis síns í tvo áratugi. Hitt er þeim þó einkum ætlað, að gefa hugmynd um landið sjálft, og þetta tekst þeim að vísu, en þó aðeins til hálf, því að ljósmyndir geta aldrei sýnt annað en hið dauða form, og auk þess lækka þær og fjarlægja, svo að allt verður aðsópsminna en er fyrir auga mannsins. Og litunum ná þær ekki, hinum ljósfjallaða, brígðula bláma, sem er sál landsins og líf. Málarinn kemst þar hótí lengra, en aldrei alla leið, því að hann er einnig bundinn við stund og stað og getur aðeins lýst ástandi, en ekki þeirri framvindu, sem hvarvetna gætir í náttúru landsins, hinni voldugu verðandi þess. Og enginn festir á léreft né ljósmyndapappír dögghall hinnar dagbjörtu nætur, vængsúg valsins, vatnanið né svanasöng til heiða. — —

Íslandi verður ekki lýst til hlítar, heldur verður að lifa það, finna nálægð þess, teygja hið tæra loft, sjá með eigin augum hið endalaus útsýni og hin undursamlegu litbrigði, sem láta jökla, eldfjöll og úthaf fallast í faðma. — Og menn verða að læra mál landsins sjálfs, þá tungu, sem náttúran talar af hljóði við sjálfa sig.

PÁLMI HANNESSON.

ICELAND is the name. Fireland would be no less appropriate, for volcanic fire and glacial ice have created it and moulded it into that shape which it bears today.

It rises from the ocean in solitary dignity, like a symbol of that power which creates and destroys, which raises peaks and levels mountains with the earth.

Beneath the cool, clear sky of the North it rises, the Saga Island, Ultima Thule. There a nation has dwelt, the smallest of the small, often struggling against hardship. There her destiny has been fulfilled, wrestling with the powerful forces of nature. Nevertheless, it has been the achievement of this people to create the art of poetry and saga, which has cast a glow of radiance over all Scandinavia. Even to this day, the nation is resolved not to shirk the task which history has laid on her shoulders, that of proving and showing to the world that neither latitude, numerical strength nor military power alone can determine whether a life of culture shall be lived or not. But this rather depends on the spiritual maturity of her citizens, on their manhood and their recognition of their common origin, destiny and future.

For twenty years the nation has enjoyed her newly recovered independence, for twenty hard and difficult years. Nevertheless, she still maintains unwavering faith in her country, in her might and her strength and, in spite of everything, a belief in the peace and welfare of nations.

Iceland is situated in the North Atlantic, west of Norway, north-west of the British Isles and south of the Arctic Circle. In area it is about 40.750 square miles and, after Great Britain, is the largest island in Europe.

Its coasts are deeply indented on the West, North and East. In those districts there are numerous fjords and bays, with mountainous promontories and headlands. On the South, on the other hand, low-lying sands fringe a harbourless coast. The most important fjords are Faxaflói, Breidafjörður and Ísafjardardjúp on the West Coast, and Húnaflói, Skagafjörður and Eyjafjörður on the North.

The Westmann Islands are situated off the South Coast, and Grímsey off the North, touching the Arctic Circle. Otherwise there are few islands around the coast, except inside the fjords, neither is there any archipelago.

The greater part of the country is a plateau, consisting of basalt lava and other volcanic rock. There is, nevertheless, a large area of lowlands extending inland from the South Coast, though there is otherwise little lowland, except at the heads of the fjords, particularly the larger ones, and in the valleys which stretch from the fjords up into the highlands. The centre of the country is an unbroken plateau, 1100—2600 ft.

high, except for some rounded hills and shallow depressions. Above it rise massive, dome-shaped glaciers and individual hills, many of which are volcanoes or ruins of volcanoes. From the central plateau irregular mountain ranges, about 3400 ft. high, stretch between dale and fjord, right to the outermost headlands, where they terminate in perpendicular cliffs and precipitous promontories. The highest mountain in Iceland is Öraefajökull, 7066 ft. above sea-level. It is a volcano, covered with a cap of eternal snow, with numerous glaciers cascading from its slopes. This could be said of most of the larger mountains.

Iceland is a very new country. Volcanic fire and glacial ice have created it and given it the shape which it has today. Basalt forms the geological foundation of the country and is the predominant type of rock. In the central region the basalt is covered with younger layers, particularly with tuff, an agglomerate of diverse volcanic elements. In the eastern and western districts of the country however the basalt reaches up to the surface, and large areas are composed solely of it. These regions are very different from the tuff districts, both in shape and appearance.

Iceland stands on a submarine ridge, extending from Scotland in a north-westerly direction across the Atlantic Ocean. This ridge is held to be the remnant of a lost land which used to join Europe and America, and was thrown up in tremendous basalt eruptions at the same period as the mountains of the Alps took shape. Subsequently these eruptions ceased, and the land sank into the sea, with the exception of a few islands which still stand above it. The largest of these are the basalt districts of Iceland. From fossils in the basalt it may be deduced that, at that era, the climate of Iceland was as warm as that of southern France, and that the vegetation was in harmony with it. Later, however, the country grew cooler, and the glaciers of the ice-age descended upon it, crushing the land down until the plains were flooded by the sea, and life was almost wiped out. But, under the glacier, volcanic eruptions began once more, piling up layers of tuff, and welding the basalt fragments of the vanished country into one. Then the climate grew warmer again and the glaciers retreated to the highlands. The land rose gradually from the sea, and stood fresh and virginal until it was fertilized with a new vegetation.

The struggle between fire and ice persists in this country. It is the battle-ground of the opposing forces creating the earth. Nowhere in the world is their conflict so clearly visible, nor so fantastic as here.

The glaciers of the ice-age have not yet entirely vanished. On those massive domes, which rise above the general level of the plateau, lie huge snow-fields with ice-green glaciers on all sides. Standing 4600—6600 ft. above sea-level, their white domes command the whole horizon. The greatest of these is Vatnajökull, the biggest glacier in Europe. It stands on the east of the highland region, above the South Coast. At the heads of certain valleys and on certain high mountains are also found snow-drifts and glaciers of Alpine type.

There are numerous rivers in Iceland, some of them very large. Most of the larger ones have their origin under the glaciers, and are of an opaque, greyish colour, on account of the glacial clay. The others, rising from springs, are crystal clear. The largest and longest river is the Thjórsá. At those points where the rivers drop down from the highlands, magnificent and beautiful waterfalls are formed. The most remarkable of these are Dettifoss and Godafoss in the North, and Gullfoss and

Skógafoss in the South. The water power in the country is enormous, and some of it is now utilised.

There are many lakes, though most are comparatively small, some of them being bedded in volcanic craters or lava. The best known are Thingvallavatn and Mývatn.

Trout are to be found in most of the lakes and salmon are abundant in the rivers. For this reason, there is nowhere such good angling in all Europe.

Iceland is the most volcanic country in the world. Since the ice-age came to its close, there have been eruptions in nearly a hundred and fifty places and, since the country was first inhabited, over a hundred eruptions have been recorded, and there have, no doubt, been many more, for already in the present century fire has been known to burst forth ten times. Some of these eruptions have been so tremendous that the ash has been carried all the way to the mainland of Europe, and glowing rivers of lava have flowed in torrents over the country. All the volcanoes are found in the tuff region and are, therefore, a continuation of the volcanism of the glacial period. The most famous of these is Hekla (5102 ft.), which stands above a populated district in southern Iceland, and has erupted about twenty times in history, doing much damage. Indeed, it used to be believed in foreign countries that in the crater of this mountain was the place of torment for the damned. Under the glaciers there are volcanic craters in various places as, for instance, in the western area of Vatnajökull. When they erupt, the glacier melts, and perilous floods flow over the plains, carrying even more water than the Amazon, and bringing with them enormous masses of ice. This phenomenon is called a Glacier Burst. The severest eruption in Iceland known to history took place in the year 1783, on the highlands south-west of Vatnajökull. It continued altogether for seven months and issued from more than a hundred craters, standing in a straight line on a fissure 36 kilometres long. On that occasion more lava was emitted from the earth than has ever been known elsewhere. Volcanic dust rose to the upper air, and was scattered as far as Africa, America and Eastern Siberia, while in Scotland there was such a heavy fall of ash that fields of corn were laid waste. This eruption was a national calamity for Iceland. Ashes covered the whole country, accompanied by poisonous gases, which destroyed vegetation and killed both men and beasts. About 70% of all the livestock in the country perished at that time and about 20% of the inhabitants died of starvation and poisoning. Many eruptions in past centuries have caused famine and death, but this was the severest of all.

The lava-fields of Iceland are numerous and extensive, especially in the uninhabited districts. The largest and the most remarkable of these is the Óðadahraun, north of Vatnajökull. This is the largest lava-field in the world and owes its origin to many volcanoes, among them the amazing crater valley Askja in the Dyngjufjöll, which erupted with tremendous violence in 1875.

Earthquakes are frequent, especially in certain districts of the South and North. They may be either volcanic or tectonic in origin. They have often been severe, causing much damage in the districts affected.

Hot springs, steaming pools and fumerals are to be found throughout the country, even in the lakes, on the sea bed and under the glaciers. Generally they stand, many together, in fissures, and the boiling water seethes up uninterruptedly through the crevices and chasms of the earth; though, in some places, the water spouts up periodically, rumbling and hissing. The sulphur springs are found only in volcanic areas.

They contain acids which eat away soil and rock, leaving a yellowish mire. Mineral springs are also to be found, especially in the West.

The most famous of all the hot springs is the Great Geysir in Haukadalur; from it spouting springs all over the world have derived their name. Water from the Great Geysir is now thrown to a height of 160—180 ft., and its greater eruptions last for as long as twenty minutes. They afford a spectacle never to be forgotten by those who have once witnessed it.

The internal heat of the earth is a tremendous source of power, indeed, no less than that of the waterfalls. It is used, to some extent, for forcing plants and for domestic purposes, and a scheme is now afoot for heating the whole of Reykjavík with water from the hot springs. The gases and the clay from the hot springs are also believed to have medicinal properties but, so far, these have been little exploited.

The climate of Iceland is oceanic and somewhat cold, as might well be expected, though, considering its geographical position, far warmer than one would suppose, particularly in winter, on account of the Gulf Stream which laps its shores. Cold currents from the Arctic Ocean often come near to the North Coast in springtime, bringing with them pack-ice, which on occasion may block the harbours. This is generally accompanied by fog and bitter winds.

Climatic depressions often drift near to the country on their way eastward across the Atlantic, and the weather of Iceland is frequently governed by the course they take; whether they pass by the South or North Coast. If they are off the North Coast, there are generally south winds and warm weather, with rain in southern Iceland, and mild dry winds in the North. When they pass over the South of Iceland, there is wet weather in the North and sunshine in the South. The weather is, thus, rarely the same throughout the whole country, the central plateau forming the dividing line. The average temperature is highest in the South, but the weather is calmer and clearer in the North, especially in the valleys. Climatic conditions are somewhat variable, however, and weather changes quickly, though the atmosphere is clear, visibility good, and the mountains blue. On the highland plateau the climate is similar to that in Arctic Countries.

Rainfall is very heavy in the South (about 51.5 inches), but much lighter in the North (11.8—15.8 inches). Precipitation is heaviest in autumn and winter, especially in the South, when winds blow from the ocean, and the warm moisture-bearing air of the Atlantic is drawn up over the snow masses of the highland country. Vatnajökull is, indeed, considered the rainiest region in Europe.

On the whole the summers are cool. The average temperature in July is, in Reykjavík, 10.9° C., and in Akureyri 10.4° C. On the other hand, though precipitation is rather heavy, the winters are mild, the average temperature in January being -1.2° C. in Reykjavík, and -3.2° in Akureyri. January is, therefore, no colder in Reykjavík than in New York or Belgrade. Snow rarely lies for long on the lowlands, but on the mountains it lies deep, so conditions are good for winter sports.

Like other volcanic countries, Iceland has a fertile soil, but the climate is unfavourable, the chief reason being the warmth of the winter months, or rather that there are often long periods of thaw, in which growth begins; but then come frost and hard spells, which destroy the young sprouts. On the plains there are extensive marshes and much grassland, with heather and flowering plants on the slopes and on the sides of the valleys. Northern plants and mountain herbs predominate, and the

vegetation is incredibly varied, considering the relatively short period since the ice-age, and how far Iceland is from neighbouring countries. Most of the plants have come from Scandinavia and the British Isles, though a few are of American origin. When men first set foot in Iceland, there was forest 'between the mountains and the foreshore,' but since then, much of it has been destroyed by the intrusion of sheep and because so much timber has been felled for fuel. Nevertheless, there are still large tracts of woodland overgrown with birch and scrub, particularly in the more isolated districts. On the highlands there is sparse vegetation except in the depressions leading down to the main rivers, which afford summer pasture for stock. Other parts may be described as desert, comprising lava, barren sands, glaciers and naked mountains.

Animal life is scanty on land, but rich in the sea. As one would expect, there are no wild mammals except the polar fox and the reindeer, brought to Iceland in the 18th century and living in the highlands. On the other hand, there are many species of birds, particularly in summer. Predominant among them are waders and water-fowl. Ptarmigan are plentiful, and are shot in the autumn months. On ptarmigan lives the falcon, that well-known bird of prey, which, in times gone by, used to be brought to the hunting boxes of foreign princes, and was highly prized. Swans and geese breed in many districts, particularly in the highlands. Most birds are protected by law. They are, therefore, tame, and a great ornament to the landscape.

The sea teems with life. Seals are numerous around the coasts and water-fowl in their thousands breed everywhere on the seashore, on the rocks and the islands. The most important of these birds is the eider-duck, from the nests of which eider-down is gathered. In the shallows around the island, in reality the sunken shore of Iceland, there is a greater abundance of fish than anywhere else in the Atlantic.

Iceland is an independent state, with a constitutional monarchy, in personal union with Denmark. She has no army, and has declared perpetual neutrality. The National Church is the Lutheran, as in other Scandinavian countries. The National Parliament, called the *Althing*, is the oldest legislative assembly in Europe. It consists of forty-nine members, all of whom are elected by the people. Electoral rights and the right to stand for Parliament are awarded at the age of twenty-one. The currency is the króna, stabilised at kr. 27.00 to the Pound Sterling.

The Icelanders are a Scandinavian people, with a slight admixture of Celtic blood. The latter, however, is little noticeable in their outward appearance, though its influence may perhaps be felt in their character and mental qualities. They are fair of hair and complexion, tall and generally blue-eyed, somewhat self-willed in temperament, proud and reserved with strangers, though nevertheless hospitable. They are said to be independent by nature, given to philosophy and poetry, and inclined to party politics. They are the youngest nation in Europe and one of the smallest, numbering only about 120.000 souls, though they are increasing rapidly, for infant mortality is less than in most other countries. During the latter years of the 19th century many Icelanders emigrated to America, especially to Canada, though some also settled in the United States. Everywhere in the New World they are highly respected and most of them have faithfully maintained the bonds which bind them to their mother country.

Icelandic is the oldest literary language in Scandinavia, and writing in it began more than eight centuries ago. It has remained pure and practically unchanged since the time when one language was talked all over Scandinavia. There are no dialects, chiefly on account of the literature.

From the very beginning the Icelanders have been thought eager for study and learning, and indeed, there have been many prominent scholars among them, particularly in the fields of history and philology. General education is of a high standard, and there is much more interest in literature here than in other countries. The publication of books and newspapers is enormous in proportion to the size of the population, and, in addition, there is much literature imported, for many people read one or more foreign languages. On the bookshelves of farmers may often be seen a selection of world literature in the original languages. Schooling is compulsory for children between the ages of seven and fourteen, and there are elementary schools in numerous places in the country and on the coast, with higher grade schools and specialised schools in the towns, particularly in Reykjavík, where there is also a university, though many students continue their studies among foreign peoples. In the country districts there are parish schools of a particular kind, in which an attempt is made to meet the needs of the general public. In such institutions special attention is paid to the Icelandic language, to history and to sports. All instruction in state schools is given free. In Reykjavík there is a powerful broadcasting station (100 kw) as well as a relay station in the East of the country — both being state-owned.

Poetry is and always has been a favourite pursuit in Iceland. It is said that most adults are able to put a verse together. The language lends itself very well to poetical composition and, indeed, it was for a long time the only material available to satisfy the artistic inclinations of the people. In latter decades, however, other branches of art have also made great progress, as also natural sciences.

Iceland is a large country, but the population is so small that there is nearly a square kilometre of territory to each inhabitant. The population is mostly scattered along the coasts and in the valleys and lowlands which extend from them. The highlands are largely uninhabited and uninhabitable. The rural districts are thinly peopled, and estates are very extensive. The farms stand singly, not in villages. On the coasts, however, there are numerous fishing villages, hamlets and townships. Reykjavík, with 37.000 inhabitants, is the largest of these. It is situated on Faxaflói and is the capital of Iceland, as also the centre of the fishing industry and of commercial enterprise. The town has mostly been built in the last decades, as is plainly evident, but, strange to say, it has sprung up on that very spot where the first settler in Iceland made his home. Akureyri, on the Eyjafjörður, is the chief town in the North, and is of pleasing and attractive appearance. A little farther out towards the ocean lies Siglufjörður, the most important centre in Iceland for herring fishing and herring industries.

Until the end of the last century, nearly all the people of Iceland lived by agriculture. Since then, however, other means of livelihood, particularly fishing, have greatly developed, and employed much labour, with the result that the population of the country districts has fallen and that of the towns increased. Corn does not ripen sufficiently for human consumption, and therefore stock raising is largely pursued, the qualities of the soil being very suitable to it. The predominating stocks are sheep, ponies and cattle, the products, milk, cheese, meat, wool and hides, being sold on inland and foreign markets. The production of vegetables is very considerable and

much increasing, particularly that of potatoes. Beside the hot springs many green-houses have been erected in recent years, in which southern flowering plants and vegetables, such as tomatoes, are cultivated, the conditions being suitable in every way.

The sea around the coasts of Iceland is extremely rich in fish, and is visited by the fishing fleets of many nations. The Icelanders are best situated for these fishing grounds, and indeed they exploit them with diligence, being the fourth fishing nation in Europe, though only one-fifth of the population is engaged in fishing. The largest catches are cod, herring and flat fish. The fish spawn off the South-West Coast of Iceland in the latter months of winter, and the cod fisheries are most productive during that season, while herring fishing is chiefly pursued in the summer off the North Coast. Fishing is run on the most scientific modern lines. The expenses are certainly high, but, nevertheless, in favourable seasons, fishing is a most profitable means of livelihood. Most of the catch is exported.

There is a considerable amount of industry in the country, particularly in connection with the fisheries, and this is increasing rapidly, for conditions are suitable and the sources of power practically inexhaustible.

There is no mining and, in so far as is known, there are only small quantities of minerals or other valuable elements in the earth. These are not yet exploited.

Trade, both at home and with foreign countries, is very extensive in proportion to the size of the population, for Iceland has need of many imports and her products are somewhat onesided. It is, thus, necessary to import all kinds of cereals, manufactured goods and groceries, as well as coal, salt, oil and all kinds of machinery. The exports comprise various products of fishery and agriculture, such as fish, both frozen and salted, herring, cod liver oil, fish meal and, in addition, meat, wool, butter, cheese, hides and eider-down. In the years 1936 and 1937 imports amounted, on an average, to 48,2 million krónur per annum, and exports to 54,3 million. Foreign trade is, therefore, proportionately greater in Iceland than in any other country of Europe. Until recent years most of the fish was exported to the Mediterranean countries, Italy and Spain, but these markets are now much reduced. On the whole, restrictions caused by heavy duties and clearing agreements, which at present impede international trade, have had a very adverse effect in Iceland.

As might be expected, communications are difficult in Iceland, both on land and at sea. There are no railways, and it is improbable that there ever will be. Nevertheless, roads fit for motor traffic total altogether over 3000 miles. They cover most of the populated districts, linking them together across highland and mountain passes. Motor roads are also beginning to reach up into the highland plateau. Motor vehicles are the chief means of transport, and have replaced the horse. Regular service is maintained on all the main roads, but in the highlands and in districts where the roads do not reach, it is necessary to use horses, both for riding and transport of goods. In winter many of the mountain roads are blocked with snow.

Passenger steamers sail regularly from Iceland to England, Denmark, Norway and Germany but coastal sailings are infrequent except between Reykjavík and Akureyri. Aeroplanes are coming into use. Telegraph lines extend over the whole country, and a submarine cable, as well as a wireless telephone system, links up Iceland with the rest of the world.

In ancient Greek writings mention is made of a land called Thule, lying north of Scotland, and it is probably Iceland which was so designated. In the middle of the 9th century Norse Vikings discovered the country. At that time the country had no inhabitants except for a few Irish anchorites, who quickly departed. Shortly after 870, Scandinavians began to settle in the country, and the Icelanders possess a document, unique of its kind, which narrates how the country was peopled, and whence the settlers came. At that time, when King Harald Fairhair was subjecting the country to his power and establishing himself as a sole ruler, much dissension prevailed among the chieftains of Norway. Many powerful and famous men left their ancestral estates in those days, fleeing before the tyranny of the King rather than submitting. Most of them went to Iceland, which was still uncolonised and fruitful; for nature had reigned undisturbed since the beginning of time. The country was peopled rapidly, and the majority of the settlers came direct from Norway, though others came from the British Isles, among them a number of Celts, either free or in bondage. This self-willed Viking stock made its home here, becoming a nation of farmers and creating its own history and culture.

In the year 930 the people established a constitution, an aristocratic oligarchy on a democratic system. The Althing used to meet every summer at Thingvellir on the Öxará and held full legislative and judicial power. In the year 986, Eiríkur the Red discovered Greenland, which was subsequently peopled from Iceland. In the year 1000 the Roman Catholic faith was adapted by law, replacing the heathen religion which had previously obtained. In the same year, Leifur, called the Lucky, son of Eiríkur, discovered America, and named it Vinland. He was born in Iceland and was a Christian.

In Iceland these were turbulent times, during which the events which form the subjects of the Icelandic Family Sagas took place. Afterwards came a period of peace and prosperity to the country. Shortly after 1100 the Icelanders began to write their laws and the history of their country on parchment; later other writings followed. It was the chieftains who initiated this movement, and the writing was done in Icelandic, though Latin was at that time the literary language of scholars. About the year 1200 a protracted civil war broke out, and as a result the ancient farming nobility poured out its life's blood, the country falling to the Norwegian crown under a special agreement concluded in 1264. Later Iceland, together with Norway, was included in the Danish Kingdom. It was in this age of disintegration and unending feuds that the nation created a literature, unique among the literatures of the world, which has thrown such a radiance over Iceland that the country is often called the Saga Island. It was during that period that the sagas were committed to writing, as also both the Eddas and all kinds of learned works. The best known of all the authors of that time is Snorri Sturluson. He was a powerful chieftain and lived at Reykholt in Borgarfjörður.

When liberty had been lost inertia oppressed the people, and conditions underwent great changes. Wealth fell into the hands of single individuals and families to a much greater extent than had previously been the case, while the people migrated from the country districts to the coast. The export of fish to merchants of the Hanseatic League began. The Church increased in power, and foreign authority became more and more dominant as time went on. In the year 1550 the Reformation was imposed, not by law, but solely by the tyranny of the Crown, after the people of

Iceland had risen up in defence of their rights and their faith. Subsequently an age of despotism and lamentable fanaticism set in, and commerce was fettered to such an extent that the whole nation was reduced to an oppressed subject class. Thus passed many years under foreign oppression, with famine, starvation and pestilence, until the nation became so poverty stricken that it almost perished after the fearful volcanic eruption of 1783, which was previously mentioned. But, low as the nation sank, it never abandoned intellectual activity or forgot its history and tradition. This was its nature, its weakness and its strength. And in the ancient literature was sown that seed from which the independence of Iceland was to spring anew.

After the beginning of the 19th century matters were somewhat ameliorated. Conditions of life improved gradually, and literature began to flourish once more. Now a long struggle for greater freedom and culture had its beginning. Many took part in this struggle, though there was one for whom destiny reserved the greatest success. This was Jón Sigurdsson, a great historian, as also an eminent statesman of noble character. In the year 1874 the nation was granted a constitution and the Althing obtained legislative authority. On the 1st of December 1918, Iceland was recognised as an independent state, after friendly conference with her kindred people, the Danes. This was in the way in which Scandinavian peoples settle their disputes.

The struggle for freedom echoed throughout all Iceland, awakening the people from the deep trance of past ages. All intellectual endeavours developed and flourished, first literature and later the arts and sciences. When political freedom had been won, great energy, which had previously been concentrated on the foreign struggle, was released. Then began in earnest the period of material reform, the history of that age which has not yet passed.

The great industrial revolution of the 19th century reached Iceland late, for the country was long in recovering from the misery of the past. Even in 1900, means of production were much the same as they had been at the beginning, both on land and sea. Old men still remember the days when there was scarcely a wheeled vehicle in the whole island, and all journeys had to be made, and goods transported, on pony back. But in the first decade of the century began the age of industry and machinery, affecting primarily the fishing trade. Since then, it might almost be said, the country has been colonised once more, and means of livelihood have been brought up to date. Trawlers and motor-boats have been purchased and fish has been scooped up from the inexhaustible wealth of the sea. In that way have been obtained capital and foreign exchange for many kinds of developments and public improvements. Harbours have been constructed, light-houses erected and a commercial shipping fleet built. Telephone and telegraph communications have been established, both inland and with foreign countries, so that it is now possible to send a telegram, or to talk to any part of Iceland or any foreign country desired. Roads have been laid, rivers bridged, motorcars imported in thousands, and now, most recently of all, aeroplanes. In the sphere of agriculture great strides have also been made, both in cultivation and technique. Enormous sums have been devoted to building, and numerous schools have been established, both in the interior and in the coastal towns and villages. Finally, industry has developed much in later years, factories have sprung up, and the exploitation of water power and hot springs has begun, though these sources of energy are so immense that by far the greater part still remains untouched.

All these developments, all the visible signs of material civilization in Iceland,

have had to be carried out by one or two generations. This rapid growth has certainly caused a social upheaval. New classes have grown up with a new outlook and with new problems. Ancient values have been lost and new ones have taken their place, not all equally desirable. Nevertheless, progress continues and, in every sphere, attempts are being made to bridge the gap between the resources of the country and the needs of the people, in so far as the natural state of the country allows; for, in spite of all the advances which have been made, much still remains to be done, and there are great tasks on all sides. Even though there may be many sources of disagreement, and disputes may be bitter all Icelanders are of one mind that liberty is the key to the well-being and culture of the nation.

Iceland lies off the beaten track, far from the well-trodden paths of Baedeker. It is known to few, and its name terrifies the weak-hearted. Tourists have not yet discovered it, except to a very limited extent; for indeed, its beauty has been little proclaimed from the house-tops. But the roads bend in the way that fate ordains, and in recent years tourists have greatly increased in number. It is plainly evident that the stream cannot be stemmed, even though it is not yet possible to say whether or not this is fortunate for the land and its people.

It must, nevertheless, be stated that those who seek a life of boisterous gaiety and attach importance to bodily comforts, have at present little reason to come to Iceland. For the nation has, up to this time, been occupied with other matters than the building of hotels with all modern luxuries; nor has it learnt those cringing manners with which life-weary cosmopolitans are unable to dispense. But to the genuine traveller, who seeks new view-points and appreciates unspoiled nature, pure air, peace and freedom, to him Iceland has much to offer. The best rivers of Europe await the angler, those iceblue streams, where the glittering silver salmon leaps in eddies and rapids. The mountain climber will find there towering peaks with a limitless prospect across the blue-tinted mountains and snow-white glaciers. And there, upon the eternal snows of the highland, the skier will find the virgin land of the future, beneath glowing sun and flickering northern lights.

Widely travelled men, who know both countries, have expressed the opinion that, in some ways, Iceland resembles New Zealand. It may well be that this is so, for both countries are oceanic islands with magnificent volcanic scenery. But one thing is certain, that Iceland is, in many ways, unlike other countries, at least in Europe. It is a world to itself, a wondrous world of fire and ice, of shower and sunshine, of shade and light. Its most striking characteristics are its tremendous contrasts, everywhere to be observed in the landscape, the weather conditions and the change of colours, but nevertheless blended into a plastic powerful unity, the ever-changing symphony of blue and white mountains.

To many the country appears forbidding and cold at first sight. They wonder at the naked rock, the blue tints and the barren fields of lava, and feel the lack of the forests of their homelands. But Iceland cannot be seen at a glance, and indeed, it takes some time to appreciate it, like everything else which is mighty and out of the ordinary. But little by little they perceive the spectrum of the long northern day, varying at every hour, from blue-tinged morning to rosy night, this wondrous *chiaroscuro*, which endows the land with a mystic life, stamps its features, reconciles

its contrasts and moulds all its endless variations into one magnificent unity. Gradually the veil is lifted from the secrets of the barren scene, until one comes to understand that it has its own *raison d'être*, its beginning, its growth and its end; for everywhere in the land may be seen the work of those mighty forces which have built up the world and are still changing its shape. One comes to realise, too, that the lava-fields are the forests of those blue mountains, another kind of giant vegetation, which flowers but once and then petrifies.

But, whatever one's first impression, the conclusion is always the same: that they who come to Iceland are bewitched by its scenery, and never forget it.

We might expect to find in Iceland numerous relics of bygone times. This, however, is not the case. There are no ruins looming against the sky, and most of the buildings of past ages have long been destroyed and are overgrown by grass, like the tombs of those generations who inhabited the country in remote centuries. Nevertheless, they have erected a monument in their honour, which will stand as long as the Icelandic language is spoken. This monument is not hewn in stone, but preserved in the memory and culture of the nation, chiselled deep in the form of poetry and saga. Thus, it will withstand the sickle of time, though marble crumble and granite pulverize to sand.

Their ancient literature is the most precious heritage of the Icelandic people, second only to the land itself, and it is the most splendid art which the Nordic soul has created and contributed to the civilization of the white race. Its manuscripts are invaluable; not because of their content alone, but also because of the skill of those who placed it on parchment. All of these manuscripts have been caressed by the hands of past generations and mellowed by time, which gives a strangely attractive character to their yellowed leaves.

Now, the stage of the sagas is Iceland itself, and on all sides may be seen spots associated with their episodes. When we come to them, it is as if the centuries vanish and the past comes to life once more. Certainly, all the altars have crumbled and the temples of the pagan faith have been levelled with the earth, but the country still has the same features it had before, when those wondrous destinies, such as the sagas describe, held sway.

In Haukadalur, in western Iceland, the grassgrown ruins of Eiríksstadir, where Leifur the Lucky was born and where he lived his early days, may still be seen. A river runs through the valley into a lake, a little farther below. Here is a good place to sail small boats and toy ships. From the farm may be seen the blue haze of mountains far out in the West, across islands and promontories. When autumn fogs descended over Haukadalur and fire glowed in the hearth, anyone of a roving spirit must have been eager to hear the tales of travellers about lands lying beyond the ocean. The old proverb says: 'First impressions last long,' and it is only in this place that it is possible to understand the story of Leifur to the full, and that power that brought his ship undamaged into port on the shore of the unknown continent in the West. The same might be said of Bjarni Herjólfsson and Thorfinnur Karlsefni, as indeed of many more, for the entire soil of Iceland is steeped in history.

The pictures reproduced in this book are intended to give some knowledge of Iceland and the Icelanders. They are intended to show how this nation, the youngest

nation in Europe and one of the smallest, has accommodated itself in its country and how it stands now, after having enjoyed the first two decades of its recovered sovereignty. The particular purpose of these pictures, however, is to give an idea of the country itself. In this object they are, indeed, successful, though only to a certain degree, for photographs can never show more than the lifeless form; and, besides this, they reduce and make distant the scene and rob it of the vividness that it would present to the human eye. Nor do they capture the colours, that brilliant, variable blue, which is the life and soul of the land. The painter may achieve something more, though even he cannot give a complete idea, for he also is restricted by time and place. He can only describe one situation, and not those changes, which are everywhere apparent in the scenery of the country, its mighty creative process. And no one can show on canvas, or on photographic paper, the dews of the daylight nights, the swish of the falcon's wings, the murmuring of the waters, or the song of a swan on the moors.

Iceland cannot be fully described, but must be experienced. One must be conscious of its proximity, breathe its pure atmosphere, and see with one's own eyes the limitless landscape and the wondrous variation of colour, which makes peace between the glaciers, the volcanic mountains and the ocean. One must listen to the language of the country, that tongue in which nature whispers to herself.

PÁLMI HANNESSON.

1. Ģeysir gļósandi.
The Great Geysir in action.

2. Öraefajökull frá Breiðamerkursandi.

Öraefajökull, the highest mountain in Iceland is a glaciated volcano. Thus volcanoes, fire, and glacial ice have created the country.

3. Við Þingvallavatn.

A cairn by a lonely track in the lavafield.

4. Brim við Reykjanes.

The surf hammering against the dark cliffs.

5. Öxarárfoss.

Öxarárfoss, a beautiful waterfall at Þingvellir.

6. Sjómaður.
A viking of our age.

7. Valur í hamrató.
Icelandic gerfalcon.

8. Hraunjaðar, helluhraun.
Lava formations.

9. Skriðjökullinn nyrðri við Hvítárvatn.

A glacier.

10. Frá Kristmartindum í Oræfum.
A towering peak.

11. Kýrnar sóttar.
In the quiet Valley.

12. Vetrardagur í Eyjafirði.
Winter in Northern Iceland.

13. Frá Grafningnum. Hengillinn í baksýn.
A volcanic region of lava and hot springs.

14. Drangar við Vestmannaeyjar.
From the rock-bound Westmann-Islands.

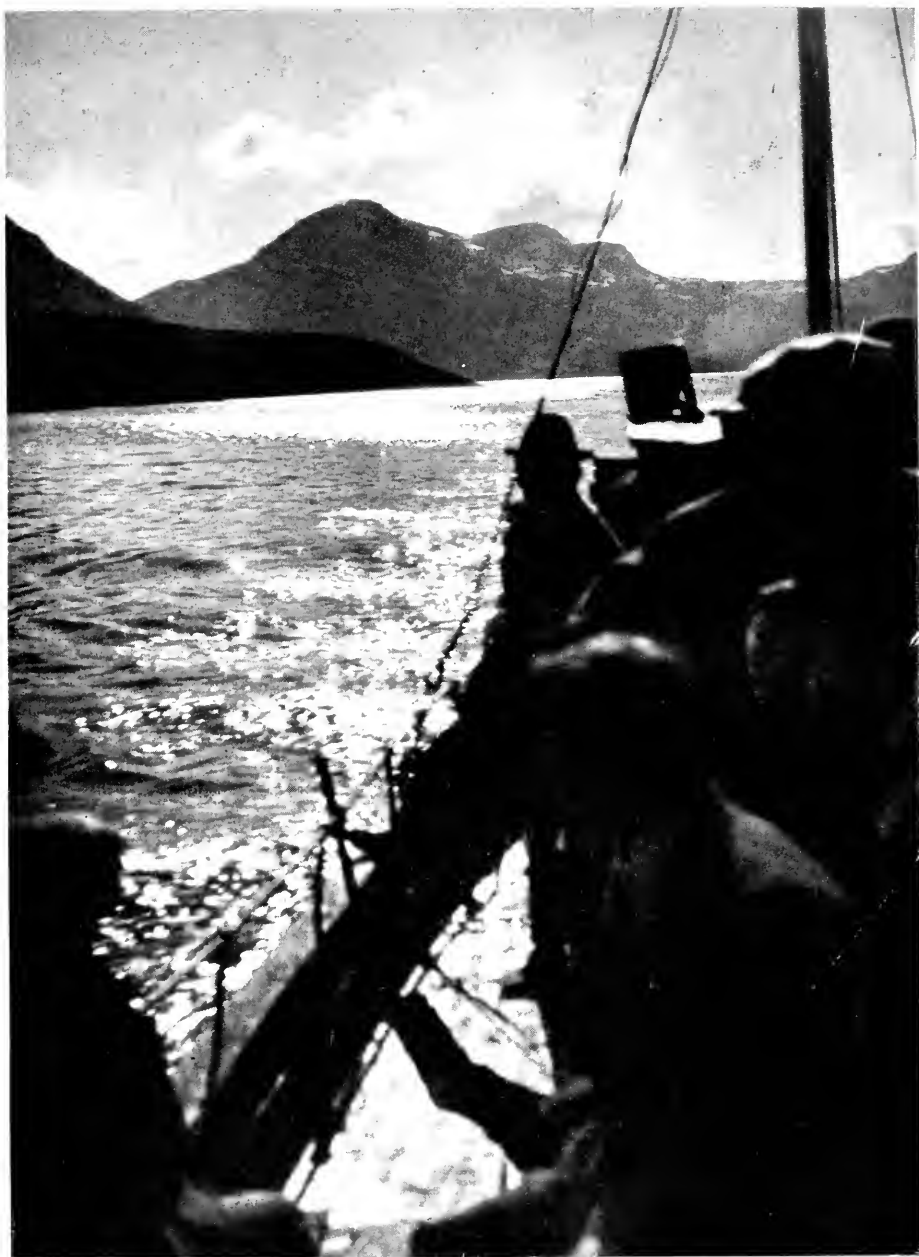

15. Látrabjarg.

The westernmost point of Iceland, Látrabjarg.

16. Rok.
Stormy weather.

17. Sigling inn Reyðarfjörð.

From one of the deep, still fjords in Eastern Iceland.

18. Frá Búðum á Snæfellsnesi.
A storm in the offing.

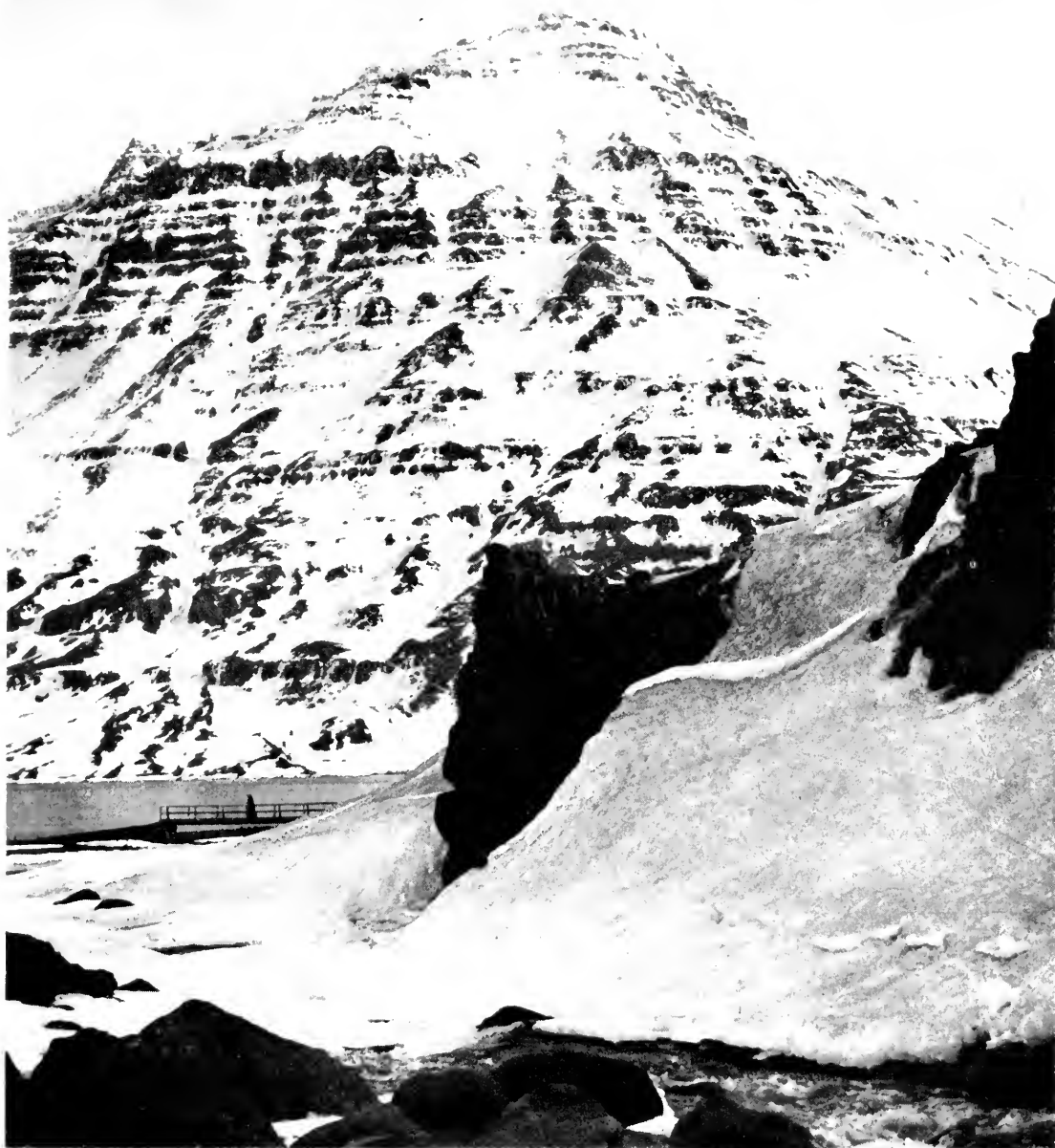

19. Við Eyjafjörð.
In Eyjafjörður in Northern Iceland.

20. Birkitré á Þórsmörk.

From the tuff region in Southern Iceland.

21. Strandatindur við Seyðisfjörð.

A basalt mountain in the East, built up of innumerable sheets of lava.

22. Tindur Snæfellsjökuls.
The peak of Snæfellsjökull.

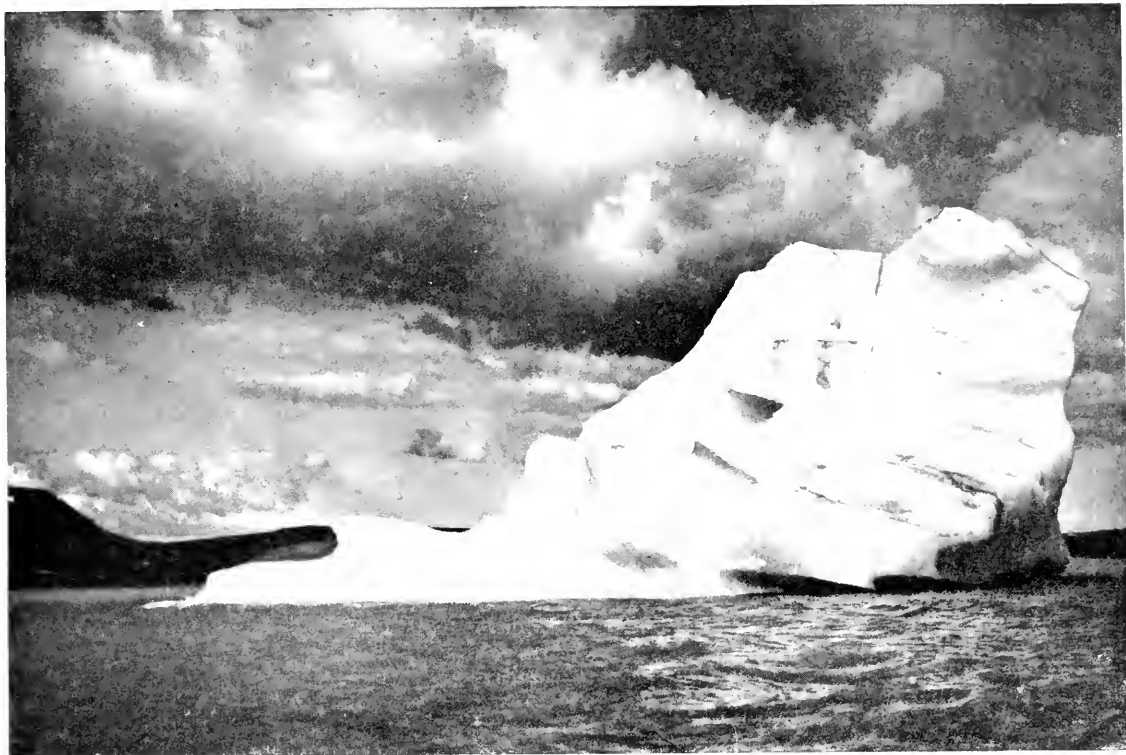

23. Gígðalurinn Grímsvötn í Vatnajökli. Dalurinn er um 7 km að þvermáli, og hamrarnir til hægri um 400 m að hæð. Í baksýn ísbreiða jökulsins.

The high snowfields of Vatnajökull, the greatest glacier of Europe, glittering in the sun. In the foreground is the crater-valley, Grímsvötn, the most active volcano in Iceland.

24. Upptök Breiðamerkurjökuls austanvert í Öræfajökli.
At the snow line where the glaciers have their origin.

25. Borgarísjaki á Hvítárvatni.

An iceberg on the lake Hvítárvatn at the edge of Langjökull.

26. Útsýn frá Birkihlíð, seli Gagnfræðaskólans á Ísafirði.

At the ski-ing chalet.

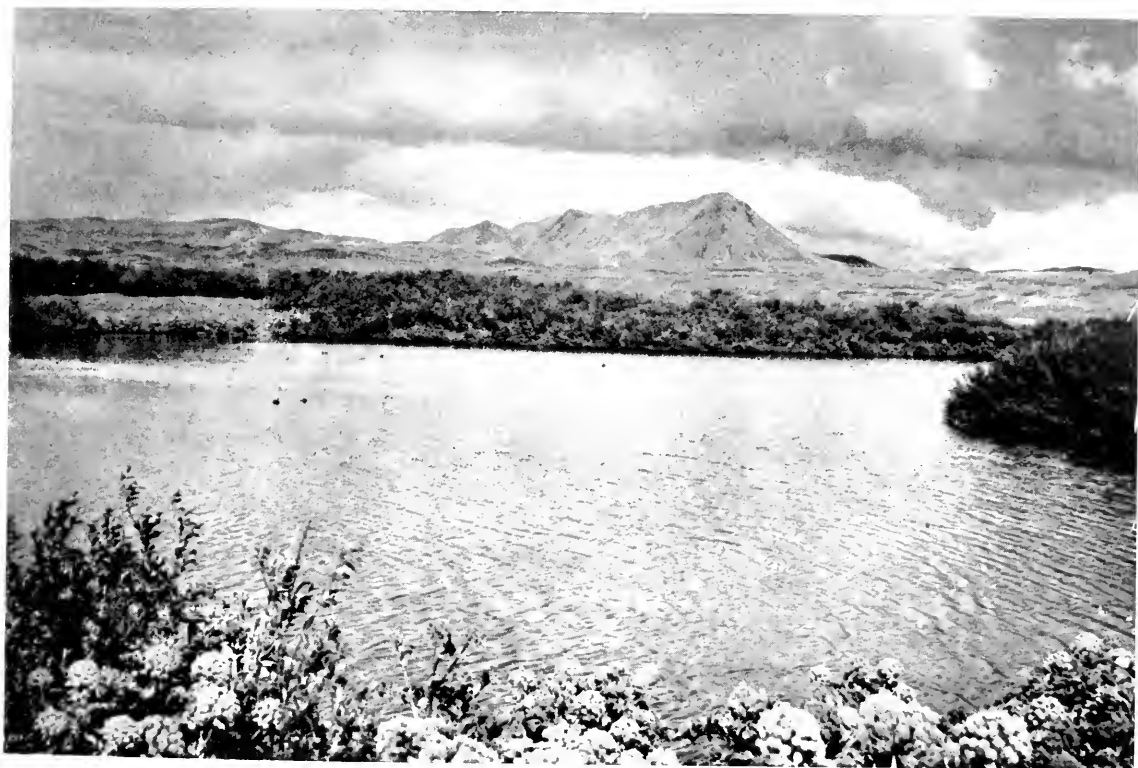
27. Í Kerlingarfjöllum.

On Kerlingarfjöll in summer sun and summer snow.

28. Frá Herðubreiðarlindum.

The lakes of Iceland are of great beauty. Some of them are the work of the glaciers of the ice-age, but others are due to volcanic activities. Here is a small crystal-clear lake in the eastern edge of Ódádahraun, the vast lava desert on the plateau north of Vatnajökull.

29. Í Slútnesi við Mývatn.
By Lake Mývatn.

30. Frá Hestvik við Þingvallavatn.
From Lake Thingvallavatn, the largest in Iceland.

31. Við Hvítárvatn. Bláfell í baksýn.

From lake Hvítárvatn on the plateau. See nr. 25

32. Dettifoss.

Dettifoss, the greatest waterfall in Iceland.

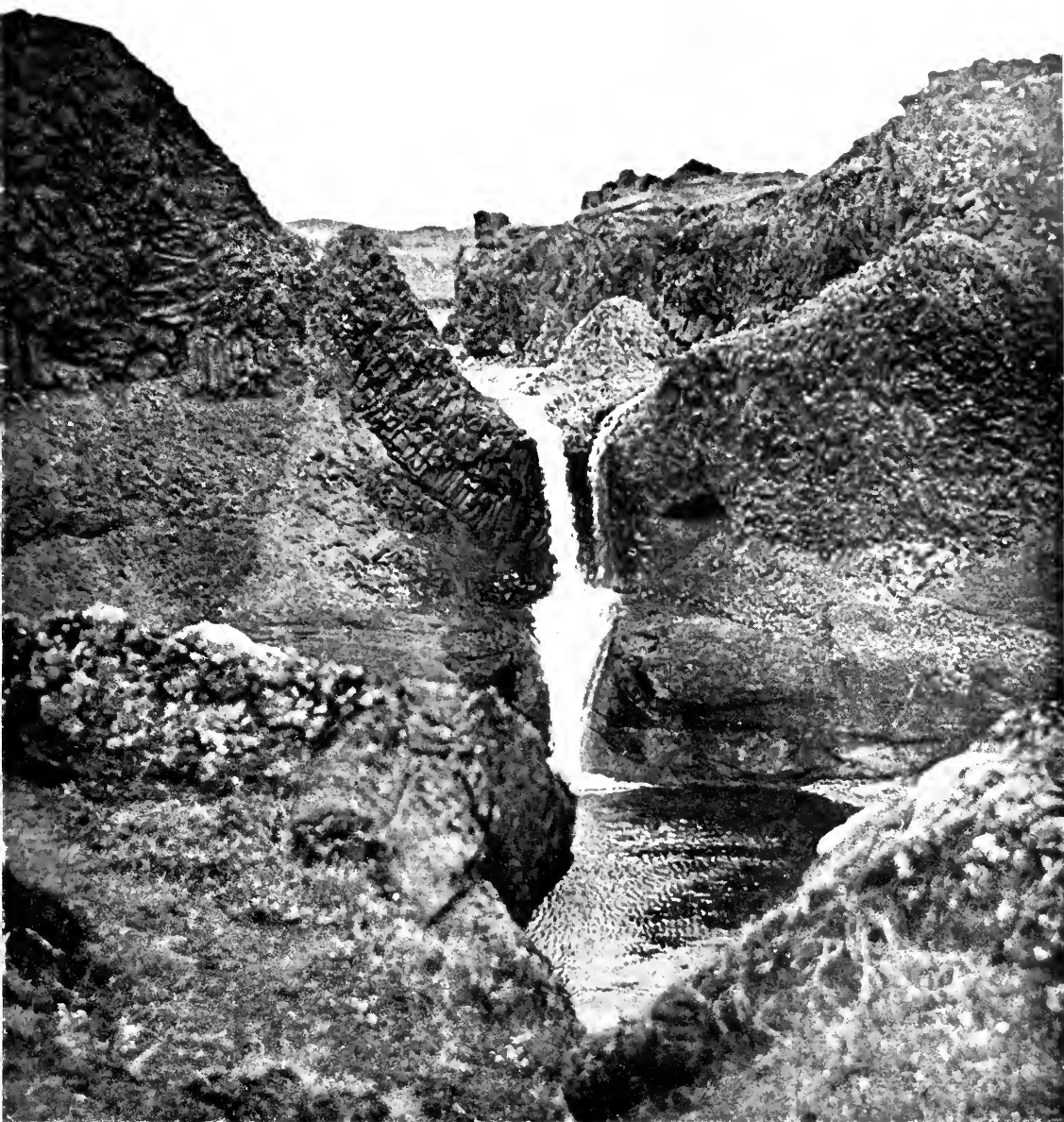
33. Godafoss í klakaböndum.

Godafoss (the Fall of the Gods) in the grip of winter frost.

34. Háifoss í Þjórsárdal.

Háifoss, one of the highest waterfalls in the country, about 400 ft.

35. Gjárfoss í Þjórsárdal.

A small waterfall enlivening the dark world of lava.

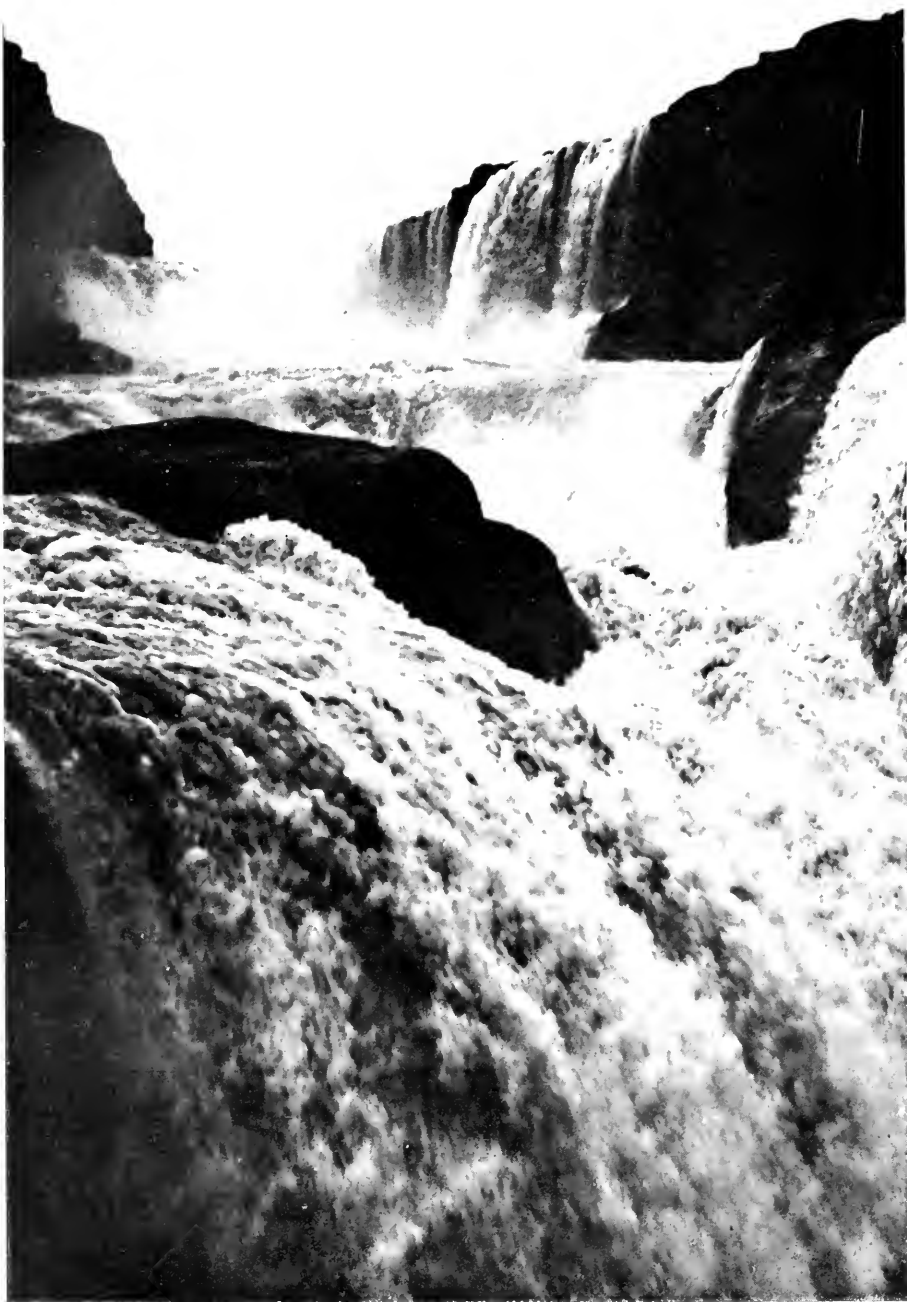

36. Raforkuverið við Ljósafoss.
A hydro-electric plant on the river Sog.

37. Skógafoss.

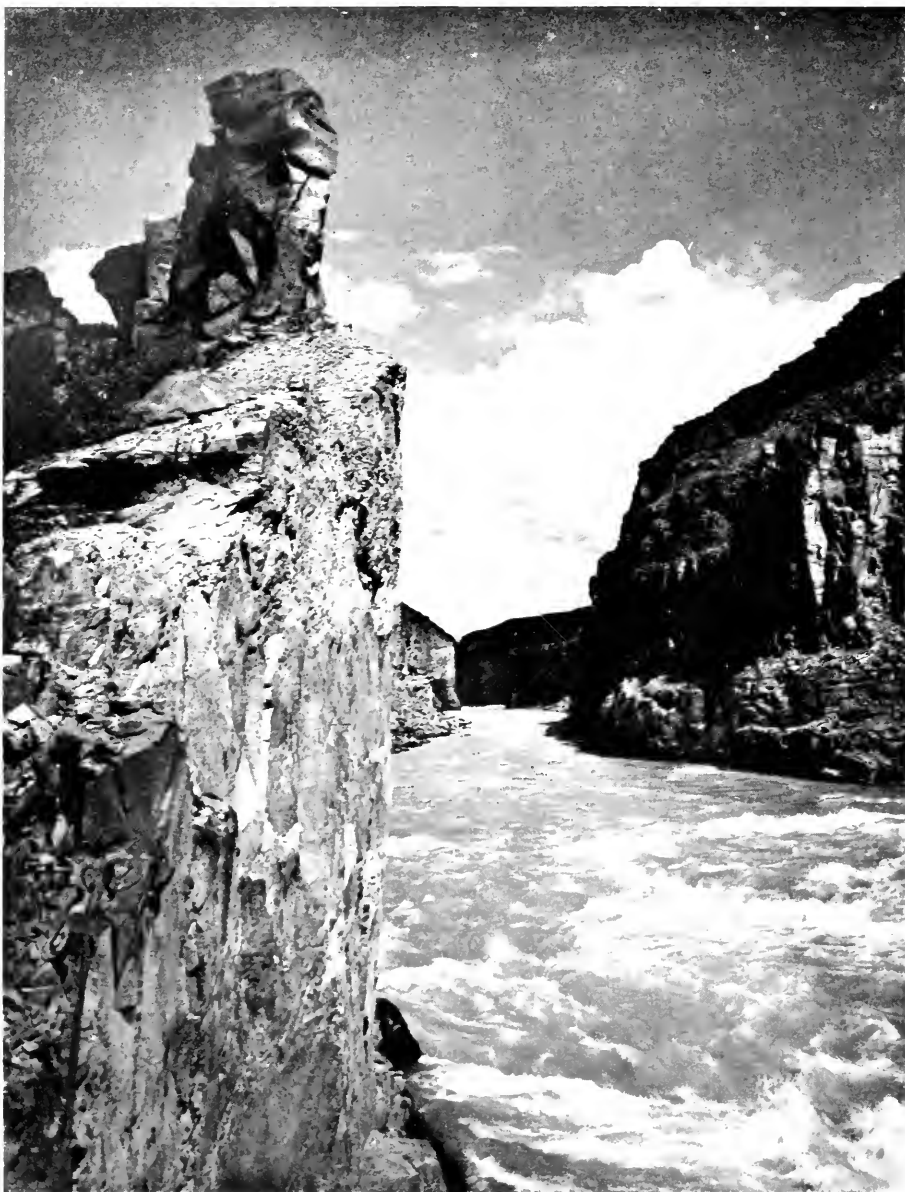
Skógafoss (Forest Falls). One of the most beautiful waterfalls of Iceland.

38. Fossinn Dynkur í Þjórsá.
Dynkur (thud) a cataract in Thjórsá.

39. Laxinn stekkur.
Leaping salmon.

40. Hvítá niður frá Gullfossi.

The rivers flowing down from the plateau have carved out picturesque canyons.

41. Frá Brúarhlöðum við Hvítá.

The principal rivers originate under the glaciers and are milky-white in colour.

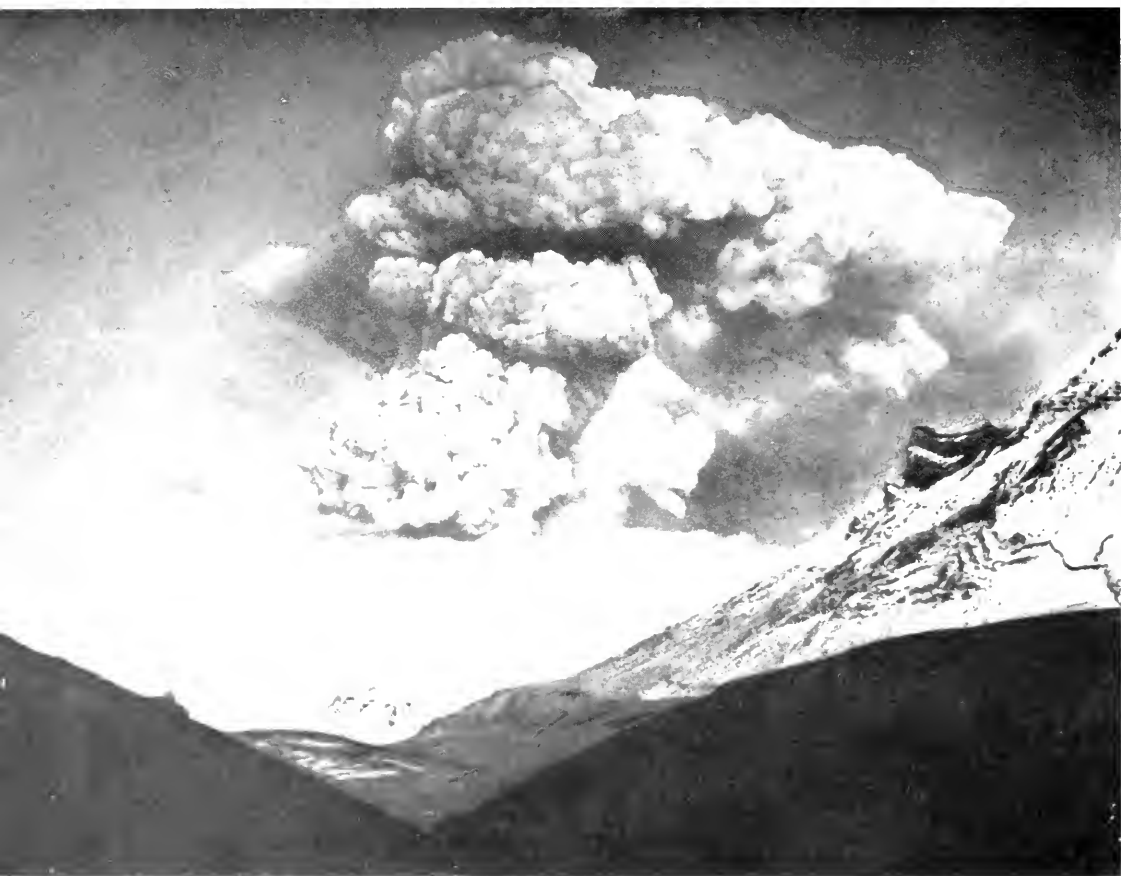

42. Brú á Hvítá í Borgarfirði.

A bridge in Borgarfjörður.

43. Ferðamenn ríða Kreppu.
Fording a broad glacier river on the plateau.

44. Kötlugosið árið 1918, séð frá Vik í Mýrdal.

The volcano Katla (The Kettle) during the last eruption in 1918.

45. Hekla.

Hekla, — the most famous volcano in Iceland.

46. Heklutindur.
The peak of Mount Hekla.

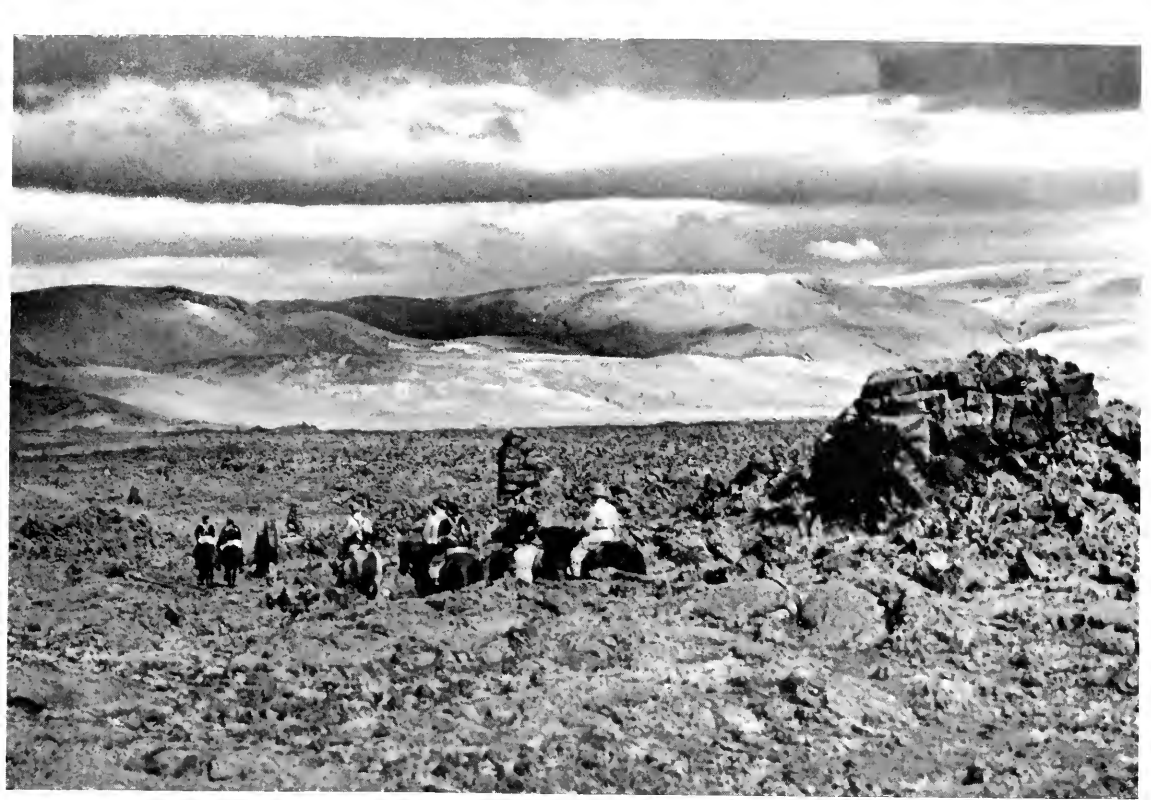

47. Snæfell séð af Eyjabökkum.

The mountain Snæfell, an extinct volcano.

48. Úr Bíðahrauni á Snæfellsnesi.
In the stillness of the lava.

49. Á Mývatnsöræfum. Námafjall í baksýn.

Riding through a lava field.

50. Frá Kálíastrandarvogum við Mývatn.
Fantastic lava-formations at Mývatn (Lake of Mides).

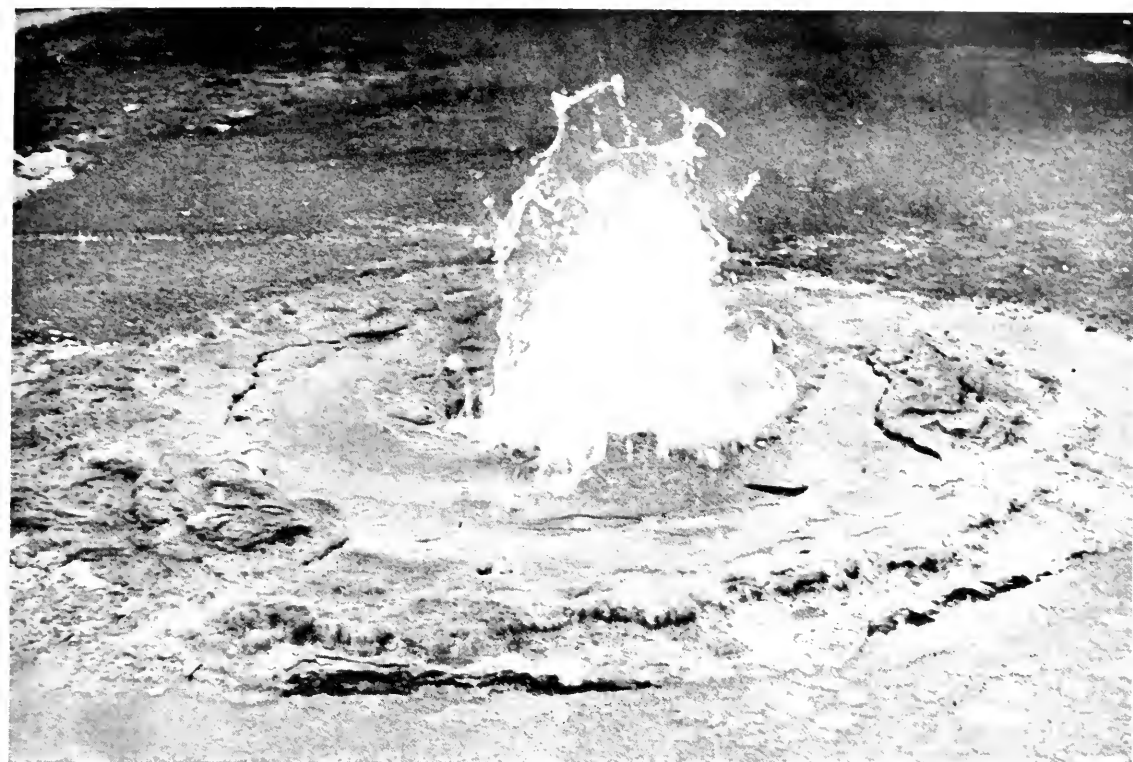
51. Geysir.

Hot springs are found all over the country.

52. Leirhver í Krísuvík.

The solfataras do not spout water, but bluish clay with a sulphurous smell.

53. Smiður« hjá Geysi.

A hot spring near the Great Geysir.

54. Frá þvottalaugunum við Reykjavík.
Washing clothes in a hot spring.

55. Við sundlaug hjá Reykjum í Mosfellssveit.

Scattered over the country are swimming pools with warm water piped directly from hot springs.

56. Skógarkjarr á Þórsmörk.

Remnants of the birch forests that originally covered the country between the mountains and the foreshore.

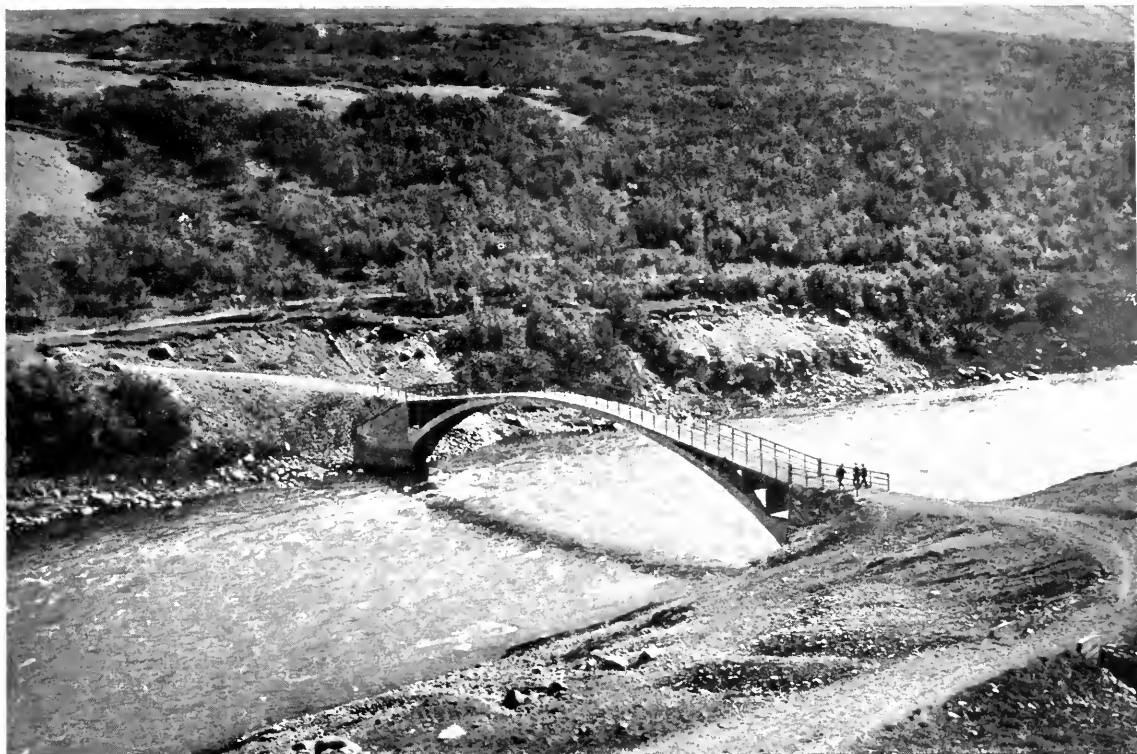
57. Frá Slútnesi.

Scrub in a lonely part of Iceland.

58. Ásbyrgi.

Woodland in Ásbyrgi, a unique horseshoe-shaped depression in Northern Iceland.

59. Fnjóskárbrú og Vaglaskógur.
A wooded slope in Northern Iceland.

60. Kalkvistir.

A casualty in the struggle against the mountain storms.

61. Hóisóleyjar.

Northern flowers.

62. Rjúpa í sumarham.
A ptarmigan in summer plumage.

63. Rjúpur í vetrarham.
Ptarmigans in winter plumage.

64. Æður við hreiðrið.
Eider duck by the nest.

65. Æðarhreiður.

The eider duck plucks off the fine down of its breast to line the nest.

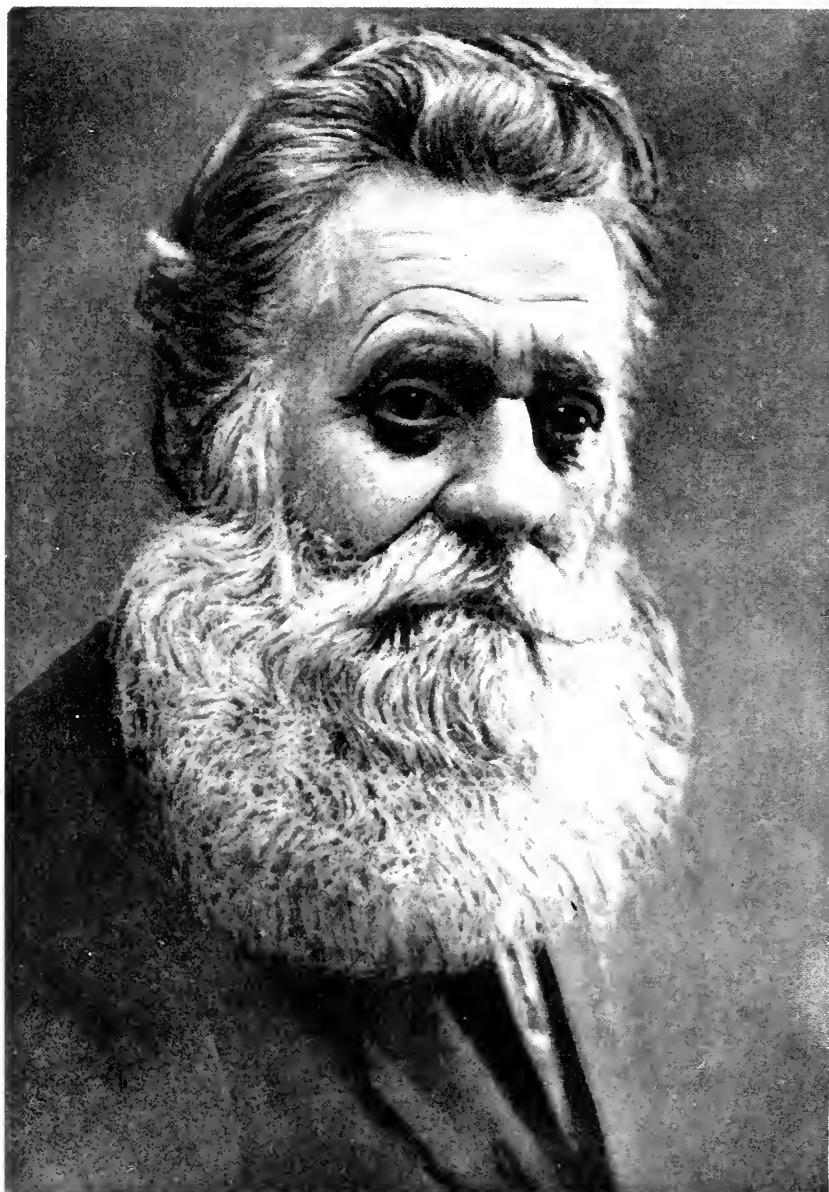

66. Álftr við hreiður.

The Whooper Swan nests mainly on the plateau.

67. Lunda.
Puffins.

68. Roskinn maður.

An Icclander.

69. Lítil stúlka.

Most of the children are very fair.

70. Stúlka í þjóðbúningi.
Icelandic girl in national dress.

71. Á varbergi.
Waiting.

72. Bóndabær um vetrarkvöld.
An old fashioned Icelandic farm.

73. Í gamalli baðstofu.
The old life.

74. Perrir.
Turning hay.

75. Sá er nú meira en trúr og tryggur .
An Icelandic sheep dog.

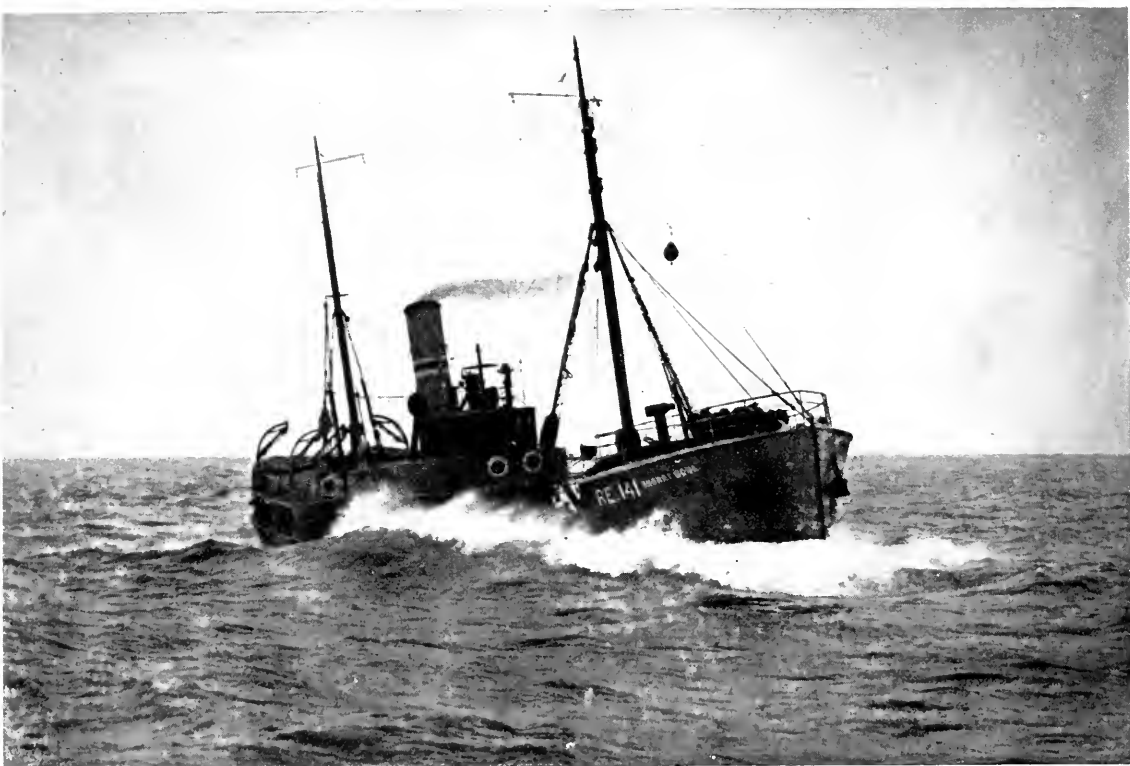

76. Stóð.

Unbroken horses.

77. Fjárrekstur. Í baksýn Akureyrarkaupstaður.
Icelandic sheep.

78. Togari á rúmsjó.

A trawler at sea.

79. Í Sandgerði. Aflinn á bryggju.
A landed catch in a fishing village.

80. Síldveiði í herpinót.
Herring fishing with a purse net.

81. Frá Reyðarfirði.

From a fishing village in Eastern Iceland.

82. Frá Siglufirði. Síldarverksmiðjur í baksýn.
Siglufjörður, the centre of the herring fisheries.

83. Fiskpurrun á Kirkjusandi við Reykjavík.
Sun-cured cod is an important product of Iceland.

84. Á Sprengisandi.

The faithful pony is still the best means of communication in the inland desert.

85. Á þjóðvegi.

On a highway.

86. Á Illakambi við Jökulsá í Lóni.
Travelling by a steep mountain path.

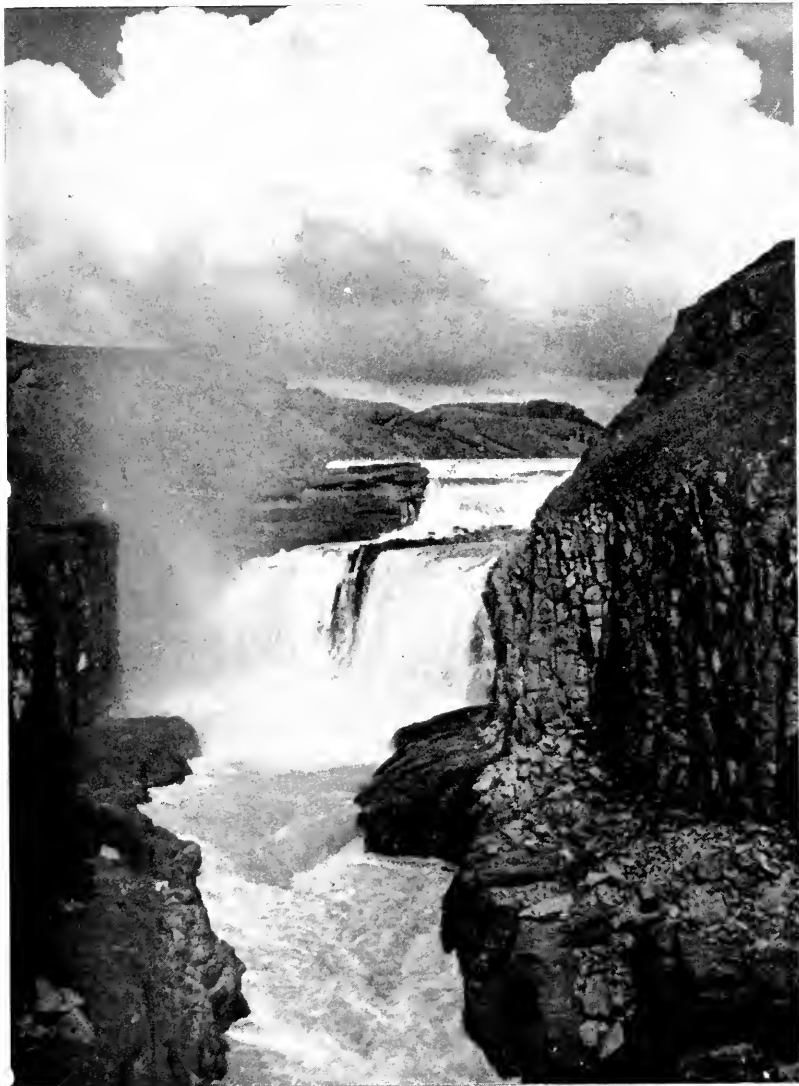
87. Við hafnarbakkann í Reykjavík.

In Reykjavik harbour — the funnels of the Iceland Steamship Company's boats are painted blue and white.

88. Þingvellir.

View across Thingvellir, where the Althing met from 930—1798. — This unique lava plain, now a national park, is sacred to all Icelanders.

89. Gullfoss.

Gullfoss (The Golden Fall), situated near Geysir, is one of the most magnificent waterfalls in Iceland.

90. Hvanneyri í Borgarfirði.

The Agricultural College at Hvanneyri in Borgarfjörður.

91. Laugarvatn.

Laugarvatn in Southern Iceland, the school and summer hotel.

92. Hólar í Hjaltadal.

Hólar, the former episcopal seat in Northern Iceland.

93. Reykholt í Borgarfirði.

Reykholt, in the Borgarfjörður-district, where the famous historian and politician Snorri Sturluson (1179–1241) lived.

94. Vestmannaeyjar. Útsýn yfir bæinn og höfnina.
The Westmann Islands, town and harbour.

95. Frá Neskaupstað.

Neskaupstaður (Ness Town) in Eastern Iceland.

96. Akureyri, séð austan yfir fjörðinn.
General view of Akureyri in Northern Iceland.

97. Reykjavík. Við tjarnarendann.
Reykjavík. The lake.

98. Þjóðleikhúsið og Safnahúsið.

Reykjavík. The National Library (left), and the National Theatre.

99. Frá höfninni í Reykjavík.
Reykjavík, the harbour.

100. Minnisvarði Ingólfrs Arnarsonar.
Memorial to Ingólfr Arnarson, the first settler in Iceland.

DL Hannesson, Pálmi
314 100 rí.e. Hundrað, íslenz-
H36 kar myndir

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
